

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. KEDD, február 14.

43. szám

Telefon: Kladóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10. 8-52, 370.
Meglátogat mindennap reggel, Únnap után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

A fegyverkező leszerelés

Mint Washingtonból jelentik, *Wilbur* tengerészeti miniszter a képviselőház tengerészeti bizottságában bejelentette a következő öt évre szóló flottaépítési programot, melyet a tengerészeti minisztérium *Coolidge* elnök felszólítására dolgozott ki. Ez a program a következő öt évre 71 hadihajó építését irányozza elő. Ezek között 25 tizezertonnás cirkáló, 32 tengeralattjáró, 9 torpedóhajó és öt repülőgéphajó van, melyeket legkésőbb 1937-ig vízre kell bocsátani. Építeni fognak ezen kívül 1490 harcászati szolgálatra alkalmas repülőgépet. A haditengerészet tényleges légénységi állományát 20.000 fővel növelik. A flottaépítési program költségeinek fedezetére a költségvetésbe kilenc éven keresztül évenként 147 millió dollárt vesznek fel. A haditengerészet rendes költségvetése ezenfelül évenként átlag 300-350 millió dollár, úgy hogy a haditengerészeti kiadások a következő kilenc évben évenként körülbelül 500 millió dollárt fognak kitenni.

Az Egyesült-Államok kormánya mindenestre *kint van a vízből*, öt évre elvetette gondját a hadi tengerészet flottaépítési programjának. Öt évig most azzal foglalkozhatik, hogy az öt év eltelté után mivel fogja majd meglepni a leszerelés gondolatának hívóit. Öt évre el van látva feladattal. Öt évig nem okoz már főfájást sem a flottaépítés, sem a leszerelés problémája.

S ha az amerikai kormány elé tartaná Európa népe a leszerelés követelését s ha az amerikai kormánynak a leszerelési konferenciára szóló meghívóját összevetné a flottaépítés most vázolt tervével, az amerikai kormány még csak zavarba sem jöhetne. Mert ez a flottaépítési terv megfelel a washingtoni leszerelési konferencia határozmányainak. A flottafejlesztésnek ezt a mértékét, ezt a tempóját a leszerelési konferencia megállapodása szankcionálta. Mert Amerika a leszerelési konferenciát nem azért hívta össze, mintha le akarna szerelni. Amerikának az volt az egyetlen célja, hogy riválisait a tengeren szerelje le. Anglia flottaépítése megállt s megállt volna Japáné akkor is, ha országos katasztrófák nem kényszerítették volna is ki ezt a megállást. Amerika nem leszerelést akart, hanem egyensúlyi helyzetet. S mivel ezt az egyensúlyt úgy aligha érte volna el, hogy leszerelésre készíti riválisait, megszerelte így, hogy maga fegyverkezik fel Angliának és Japánnak haderejéhez.

Az egyensúly politikája egyszer már gyalázatosan megbukott. Az egyensúly politikája bogozta, szötte, csomózta össze és oldotta ki a világháború előtt is az európai államok szövetségeit. Amit az egyik állam érdekei ellen intézett készülődésnek tekintett, arról kiderítette, hogy az európai egyensúlyt veszélyezteti.

Az egész leszerelési program, amit a naivitás gyógyíthatatlan misszionáriusai a wilsoni koncepció töredékének bár, de méltó torzójának tekintettek, így vetkőzödik le mezítenre. A győzelmes Amerika nem viselhetette el, hogy adósainak: Angliának és Japánnak nagyobb tengeri hadereje legyen, mint neki. (A hitelezőnek az szur szemet legelőször, ha

adósának a felesége külön bundában jár, mint az ő hitestársa.) S az individuális életnek az a makrokozmosza, ami Amerika, nem maradhatott mentes az emberi hiúságtól s az emberi önzéstől. S mert hitelező is volt, hát parancsolni is tudott. A washingtoni konferencia összehívása annak idején azért történt olyan hirtelen, mert Amerika az Angliával kötött pénzügyi egyezmény parafálása

előtt akarta nyélbeütni a megállapodást. S Amerika most sem tévesztette el a számvetést.

De hogy ezzel a flottaépítési programmal nem véti-e el, erre a kérdésre csak öt év múlva fognak felelni az események. Az Egyesült-Államokban ezidőszerint három és fél millió a munkanélküliek száma. Példátlan szám az Unió életében, példátlan szám és példátlan fenyegetés.

Hogy a munkanélküliség problémáját hogyan siettetni a megoldás felé az évi ötszázmillió hadi tengerészeti kiadás, arra már segítenek felelni tapasztalataink. A korlátlan lehetőségek hazájában sem lehet büntetlenül fokozni egyes lehetőségeket: a gazdasági válságét, az improduktív kiadások kockázatmentességét s konzekvenciák nélkül a munkanélküliek számát.

Davidovics előbb audiencián volt Őfelségénél, azután kezdte meg tanácskozását Vukicsevicscel

A miniszterelnök kijelentette, hogy a tárgyalások simán és kedvezően haladnak előre — Davidovics előterjesztette programbeli követeléseit — A miniszterelnök kedden reggel ad végleges választ — A demokraták Radicsékat is szeretnék bevinni a kormányba

Küszöbön a régi koalíció felújítása

Beogradból jelentik: Mjutan *Vukicsevics* Velja miniszterelnök vasárnap ismét mandátumot kapott koalíciós kormány alakítására,

most a törekvés arra irányul, hogy helyreálljon a kormányt eddig támogató koalíció egysége. Vukicsevics nagy óvatossággal látott hozzá ennek a misszionáriusnak a teljesítéséhez, mert nyilvánvaló, hogy

ha ez a kísérlet nem sikerül, akkor a mostani parlament munkaképessége vitathatóvá válik és a parlament feloszlata maradna hátra, mint egyetlen megoldás.

Vukicsevics a maga óvatosságában annyira ment, hogy a

tárgyalásai első napján még nem is vette fel az érintkezést a demokratákkal,

amiknek magatartásától függ vállalkozásának sikere.

Politikai körök meglehetősen pesszimizmussal itélik meg Vukicsevics utolsó mandátumát

és nem hiszik, hogy sikerülni fog neki a demokrata pártot bevinni az általa vezetett koalícióba.

Davidovics és hívei egyelőre magánbeszélgetésekben elutasítón viselkednek ezzel a kombinációval szemben, amelyet ők buktattak meg.

Az a körülmény, hogy a demokraták egy része, főképp Marinkovics csoportja a radikálisokkal való együttműködés mellett van, Davidovicsot nem zavarja, mert a pártszakadást eddig is sikerült elkerülni és ő, mint a klub elnöke, a többségre támaszkodva, az egész klub nevében járhat el. Azt az aggodalmat, hogy Marinkovics hívei a klub akarata ellenére belépjenek a kormányba, Davidovicsék körében nem osztják és hangsúlyozzák, hogy a pártegység nem forog veszélyben. Hasonló hangok hallatszanak Marinkovicsék körében is, úgy hogy Davidovics bizalma a pártegység iránt indokoltan látszik.

Ezek után politikai körökben azt az eshetőséget mérlegelik, hogy a demokraták kihagyásával összeállíthatná-e Vukicsevics a munkaképes többséget. Vukicsevicsnek eddig a következő erők állnak rendelkezésére:

109 radikális, 21 szlovén néppárti, 18 muzulmán és 6 német. Ez ösz-

szesen 154, vagyis magában véve még nem parlamenti többség.

Ennek ellenére Vukicsevics megkísérelhetné, hogy ezzel a koalícióval dolgozzék a parlamentben, mivel a tapasztalatok szerint az ellenzék fegyelme mindig lazább, mint a kormánypárté és különösen passzív magatartásra számíthatna a Marinkovics-csoport részéről. Emelkezetes, hogy annakidején Pasics homogén radikális kormánya is többség nélkül tudott dolgozni a parlamentben. Mindamellett politikai körök nem hisznek abban, hogy Vukicsevics előre biztosított többség nélkül kormányt alakíthatna és ezért számítanak arra, hogy Vukicsevics kénytelen lesz mandátumát visszaadni.

Ebben az esetben két lehetőség van: az egyik, hogy Őfelsége egy más politikust bizna meg munkakormány megalkotásával, a másik a parlament feloszlata és a választások kiírása,

amely esetben a választási kormánynak a radikálisok, a szlovén néppártiak és a muzulmánok volnának a tagjai. Ez az amit legkevésbé óhajtanak a parlamenti körök. Alig egy fél évvel a választások után újabb választásokba vinni bele az országot, nem látszik kívánatosnak egy párt előtt sem. A radikálisok arra számítanak, hogy a választások a demokrata párt erős visszacsúszását hoznák. Az ellenzék szerint azonban ebben tévednek a radikálisok, mert

az ellenzék mindenütt közös listát állítana fel

és akkor a múlt választások eredményeit véve is alapul — jóval több képviselőt tudna behozni.

Ami a radikálisok szerbiai várakozásait illeti, az ellenzék ezeket is hamisaknak tartja és úgy véli, hogy a demokrata és a földművespárt együttműködése a két pártot lényegesen megerősíti Szerbiában.

Az »utolsó kísérlet«

Vukicsevics Velja hétfőn reggel meg-

Pribicsevics nyilatkozata

Pribicsevics Szvetozár hosszabban nyilatkozott az újságírók előtt:

— Nincs semmi újság. Vukicsevicscel a korona mandatáriusával még nem találkoztam és így nem mondhatok semmit.

kezdte tanácskozásait a pártvezérekkel. Reggel kilenckor megjelent nála Korosec, aki kijelentette Vukicsevicsnek, hogy számíthat klubjának támogatására. Ezután Vukicsevics a radikális klub helyiségeibe ment, ahol közölte az ott levő képviselőkkel, hogy újabb kormányalakítási mandátumot kapott és a klub ülését kedd délelőtt tíz órára hívta össze. Vukicsevics elmondotta a képviselőknek, hogy koalíciós kormányt megalkotásán fáradozik és hozzá tette, hogy

ez az utolsó kísérlet munkakormány alakítására.

Vukicsevicsnek ez a kijelentése nagy fel-tűnést keltett. A radikális klubból Vukicsevics autósétára ment *Trifunovics* Misával és *Vulicsics* Miloráddal, akik a radikális párt centrumához tartoznak. Vukicsevicsnek a centrummal való barátkozását igen jellemzőnek tartják. Maga *Trifunovics* Misa újságíróknak a következőket mondotta:

— Kérem önöket, ne hozzanak olyan híreket, hogy *Trifunovics* Misa néhány képviselővel ki fog válni a radikális klubból. Ez nem igaz, ilyesmire nem is gondolunk.

Nagy élénkség volt a demokrata klubban is. Davidovics délelőtt hosszasan tanácskozott a demokrata miniszterekkel. A *Pravda* értesülése szerint a még mindig beteg *Marinkovics* Voja levelet intézett Davidovicshoz, amelyben hivatkozva Davidovicsnak Perics előtt tett kijelentésére, hogy a koncentrációs kormányban a külügyi tárcát *Marinkovics* számára követeli,

arra kérte Davidovicsot, hogy be-tetsége miatt ne vegye őt kombinációba.

Később Davidovics az egyesült demokrácia végrehajtóbizottságát hívta össze ülésre. A konferencia délben ért véget és utána *Jovanovics* Jovan kijelentette az újságíróknak, hogy nem bízik abban, hogy Vukicsevicsnek sikerülni fog munkakormányt alakítania.

— Egységes-e az egyesült demokrácia végrehajtóbizottsága? — kérdezte egy újságíró.

— Ön nagyon érdekes kérdést tesz fel — válaszolta Pribicsevics ironikus mosollyal.

— Fel kell tennünk ezt a kérdést. Vukicsевичszel szemben, amikor koncentrációs kormány alakításával volt megbízva, egységesen léptek fel. Kérdés, hogy most is ez-e az eset?

— Nem egészen így van — mondotta Pribicevics. — Radics a parasztdemokrata koalíció feltételeit szabta meg, Davidovics pedig a demokratákét, tehát nem léptünk fel egységesen. Csak a cél szempontjából voltunk egységesek, módszerben azonban nem.

— Davidovicsnak tehát szabad keze van a továbbiakban? — kérdezték az újságírók.

— Magától értetődik. Mindnyájunknak szabad kezünk van, de ez nem jelenti azt, hogy egyik a másiktól függetlenül fog határozni.

— De hiszen Vukicsевичnek munkakormányra van mandátuma.

— Mi a mi álláspontunkat nem változtatjuk a mandátum jellege szerint. Azt hiszem, a radikálisokkal nem is lehet tárgyalni. Maguknak szeretnék az összes hatalmi reszortokat. Szeretnék a miniszterelnökséget, a parlamenti elnökséget, a pénzügyi és belügyi tárcákat. Ez annak a jele, hogy velük nem lehet tárgyalni.

— Hát hiszen erősek is — jegyezte meg egy újságíró.

— De mi erősebbek vagyunk, nekünk nyolcvanöt szabadon választott, nekik százkilenc rendőrséggel választott képviselőjük van. Azzal fenyegetnek bennünket, hogy a mi együttes listánkkal szemben Koroseccel fognak együttes listát felállítani. Ez neveléses dolog.

— De hiszen a választások kérdése még fel sem merült — mondotta az egyik újságíró.

— A korona mandatáriusa beszélt erről a radikális klubban.

— És a muzulmánok?

— Ők őrizkedni fognak attól, hogy együttes listát állítsanak a radikálisokkal. Ebben én nem hiszek.

— Mi az általános impressziója?

— Még magam is tanulmányozom a helyzetet és nem akarok jós lenni.

— Vukicsевич azt mondta klubjában, hogy

ez az utolsó kísérlet munkakormány megalakítására.

— Azt hiszem Vukicsевич felhatalmazás nélkül beszélt így és így kissé túlépte mandátuma határait. Én meg vagyok győződve, hogy az események rá fognak cáfolni.

— Eszerint ön más eseményeket vár?

— Talán mást is meghívunk munkakormány megalakítására. Én nem hiszek Vukicsевич sikerében. A demokraták nem fognak vele menni, mert a demokraták nem jóakaratot, hanem befolyást követelnek az államban.

— Davidovicsnak a demokrata miniszterekkel folytatott konferenciája után a miniszterek kijelentették, hogy a demokraták nem szakadnak ketté.

— Ez természetes. Csak nem fognak Vukicsевич miatt kettészakadni. Ha nem akarnak a radikálisokkal menni és ellenzékbe sem, akkor jönnek velünk a kormányba.

Vukicsевич és Davidovics a királynál

Vukicsевич délben tért vissza sétautjáról, amikor Hrasnicét fogadta, aki a muzulmánok nevében kijelentette, hogy hajlandó vele együttműködni. Markovics Lázár és más radikális vezető politikuskok tanácskoztak Vukicsевичszel. Fél egykor pedig az udvarhoz ment, ahol fél óráig volt audienctan.

Délután Vukicsевич ismét megjelent a radikális klubban. Politikai körökben türelmetlenül várták Vukicsевичszel Davidovicszal való találkozását, ehelyett azonban

Davidovics negyed hatkor az udvarhoz ment.

ahonnan fél hétkor tért vissza. Davidovics a reá várakozó újságíróknak csak annyit mondott, hogy

Öfelsége kikérte véleményét a helyzetről.

Kétséssel utóbb Davidovics Vukicsевич meghívására a parlament miniszteri szobájába ment, ahol a designált miniszterelnökkel hosszasan tanácskozott.

„Simán és kedvezően haladnak a tárgyalások“

Davidovics Ljuba audienciája után a helyzet megváltozott és békülékeny hangulat volt észrevehető a demokraták között. Davidovics tanácskozása Vukicsевич Veljával lehetőséget nyitott a további tanácskozásokra.

Maga az a tény, hogy Davidovics

nem utasította vissza már eleve az együttműködést Vukicsевичszel, kedvező jelek tekinthetők.

Davidovics az újságíróknak a következőket mondotta:

— Én elmondtam Vukicsевич urnak, milyen programot kell végrehajtani

együttműködés munkával a kormányban. Ő ezen gondolkodni fog és holnap ad választ.

— Volt-e szó a tárcákról?

— Ő nem, csak elvileg a programról. Vukicsевич ennyit mondott az újságíróknak:

— A tanácskozások simán és kedvezően haladnak.

Vukicsевич előbb a radikális klubba, majd a miniszterelnökségre ment, ahol Koroseccel és Hrasnicával tanácskozott.

Davidovics azonnal beszámolt a demokrata klubban tanácskozásainak eredményéről. Elmondotta, hogy megtörtént az első találkozója a korona mandatáriusával és hogy tudomására hozta a feltételeket. Ezek

a jogrend biztosítása, a fizetiselők depolitizálása, az éhezők segélyezése, takarékoskodás és gazdasági válság leküzdésére irányuló intézkedések.

Hir szerint a demokraták a belügyi tárcát követelik és a radikálisok hajlandók ezt a követelésüket teljesíteni.

Davidovics hívei még szkeptikusak

Alkalmunk volt a demokrata klub ülése után beszélgetni egy politikussal, aki Davidovicshoz közel áll. Szerinte még mindig szkeptikusnak kell megítélni a helyzetet. Sokkal könnyebb volna a demokraták helyzete, ha sikerülne a Radics-pártot is rábírní, hogy résztvegyen a kormányban. Davidovics meg is fogja kísérelni, hogy ilyen megegyezést létrehozjon. Egyelőre — mondotta informátorunk — nem szabad túlságosan optimistának lenni, mert a megegyezéstől még távol vagyunk.

Davidovics feltételei

Az egyesült demokrácia végrehajtóbizottsága ülése után Pribicevics kijelentette az újságíróknak, hogy az ülésen Davidovics Ljuba ismertette Vukicsевичszel folytatott tárgyalásait. Davidovics követelte a miniszterelnöktől, hogy a kormányban vegyenek részt az összes pártok és faji csoportok, továbbá különböző törvények meghozatalát, rendszerváltozást és ezeknek garanciáit követelte.

Vukicsевич a királynál

Vukicsевич Velja a Koroseccel folytatott esti tanácskozása után fél óras audiencián volt Öfelségénél.

A miniszterelnök, amikor az udvartól távozott, kijelentette az újságíróknak, hogy mára már ne várjanak újságot.

A román nemzeti parasztpárt újabb forradalmi jellegű népgyűlései

A párt segélyalapot létesített azoknak, akiknek családfenntartójuk a kormány elleni harcban esik

Maniu súlyosnak mondja Románia külpolitikai helyzetét

Bukarestből jelentik: Egész Románia a nemzeti parasztpárt forradalmi beszédeinek hatása alatt áll. A liberális párt ügyvivőikkel árasztotta el a regatot és ezek néha a csendőrség segítségével igyekeznek ellensúlyozni a nemzeti parasztpárt befolyását. A politikai gyilkosságok szinte napirenden vannak és a hangulat az országban mindenütt rendkívül izgatott.

A nemzeti parasztpárt parlamenti frakciója elhatározta, hogy mindazon családok számára, amelyek fenntartót a kormány megbuktatására irányuló harcban esnek el, segélyalapot létesít.

A nemzeti parasztpárt vasárnap tartotta meg harmadik népgyűlését Kraljovában, amelyen a párt valamennyi vezetője és körülbelül tizezerfőnyi támogató részt vett. Maniu Gyula, a párt vezetője beszédében

megvádolta a kormányt az egész civilizált világ előtt, hogy uralmát csak a régenstanácsnak és a csend-

őrszuronyoknak köszönheti.

de a régenstanács rossz uton jár — mondotta Maniu — ha közösséget vállal a kormány bünelvel és végzetes cselekedeteivel, amelyek Románia sirtját ásák meg. Kifejtette Maniu, hogy a sítár külpolitikai viszonyokról

még veszedelmesebb Románia külpolitikai helyzete.

Kérdést intéztem a kormányhoz — mondotta — hogy milyen a viszony Románia és hatalmas külföldi barátai, úgyszintén szomszédállamai között és milyen lépéseket tett a kormány egyes szomszédállamok titokzatos tervei miatt. Egyetlen kérdésre sem kaptam választ, időközben azonban

Titulescu Párisban és Rómában olyan kijelentéseket tett, amelyekből világos, hogy a román külpolitikának nincsen határozott iránya, kapcsolód, vagy ott tart, hogy az eddigtől teljesen eltérő új irányt vegyen.

Ez a fejetlenség és zűrzavar a legnagyobb aggodalomra ad okot, mert az

ország létérdekeit fenyegeti.

A népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely a régenstanácshoz fordul és sürgeti a Bratianu-kormány eltávolítását.

A liberális párt is tartott vasárnap népgyűlést Jassyban, amelyen Bratianu miniszterelnökön kívül a kormány valamennyi tagja megjelent. Duca belügyminiszter mondott a népgyűlésen beszédet, amelyen hangsúlyozta, hogy ennek a kormánynak fenn kell maradnia, mert még Ferdinánd király nevezte ki és

a néhai uralkodó bizalmatlan volt a nemzeti parasztpárt irányában.

Kijelentette Duca, hogy a kormány legelőzelebbi rendet teremt pénzügyi téren és külföldi kölcsön segítségével létrehozta a pénzügyi egyensúlyt. A népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben kárhózatossnak bélyegzi a nemzeti parasztpárt törekvéseit és ki mondja, hogy az ellenzéki mozgalom csak belpolitikai zavarokat idézhet elő, a külföldön pedig veszedelmes Romániára

A kommunisták rayonokra osztották Beogradot és minden rayonban több sejtet létesítettek

Megkezdődött a beogradi kommunista-pár főtárgyalása

Beogradból jelentik: A beogradi első foku bíróság hétfőn kezdte meg annak a nagy kommunista pernek főtárgyalását, amelynek huszonöt vádlottja között van dr. Markovics Szimán, az ismert kommunista vezér is. A tárgyalás rendkívül nagy érdeklődés mellett folyik és a hallgatóság sorában több külföldi újságíró is ül. A vádlottak között vannak Markovics Szimán kívül Kresovani Ottokár, a beogradi Novosztí szerkesztője és Stefanovics Lázár újságíró. A többiek mind munkások és néhány diák. A vádlottakat öt ügyvéd védi, köztük Piskalics Zvonimir volt szubotical ügyvéd, aki jelenleg Beogradban praktizál.

A vádanyag rendkívül súlyos és a bíróság az államvédelmi törvény alapján vonja felelősségre a vádlottakat. A tárgyalást maga Petrovics Milutin törvényszéki elnök vezeti.

A vádlottak közül először Brijacssek Iván szabósegédet hallgatták ki. Elmondta, hogy a kommunista párt tagja, de nem terjesztett semmiféle agitációs iratot és nem is irt ilyet. A rendőrségen verték, azért ismert be olyan dolgokat, amelyeket nem követett el.

Dzasi József lakatosmunkás, a következő vádlott elmondotta, hogy már husz éves korában kommunista lett. Beogradban a kerületi pártválasztmány tagja volt. A választmányba távolléte alatt választották be. A választmány majdnem minden héten összejött, de csak kulturális előadásokat tartottak. Tagja volt az illegitim kommunista szervezetnek és azal volt megbízva, hogy a kommunisták névsorát állítsa össze. Amikor a rendőrség kihallgatta, összekötötték kezét-lábát.

Kotur Nikola műegyetemi hallgató elmondotta, hogy 1918-ban Prágába ment és onnan hazatérve Beogradban tagja lett a kommunista ifjusági szervezetnek. Nem igaz, hogy Bratislávában szerepelt, mert mindig az igazi nevét használta. A szervezetben előadásokat tartott. Később ismét ki akart menni Prágába, de nem tudott utat találni szerelni, mert egyik ügyvéd sem mert érdeklődni a rendőrségen eljárt, mert attól tartottak, hogy akkor más ügyekben sem járhatnak majd el eredményesen.

Kovacsевич Pavle volt miniszteri tisztviselő vádlottat hallgatták ki ezután. A szervezetben Brajkovics és Cselinics néven szerepelt. Kijelentette, hogy ő szervezte meg a kommunista sejteket, számos röpiratot irt és azokat terjesztette. Még a beogradi rendőrség foglyai között is terjesztették a röpiratokat. Ő a nyolcadik sejtnek volt a tagja, amely a Terazzián működött. Tudomás szerint Beograd három rayonra volt felosztva, szával, dunai és vracsari rayonokra. Elismeri, hogy ő vezette Kresovani nyomára a rendőrséget, de nem tudta, hogy a Kralj Milutin-ucca 50. szám alatt lakó Jovics Kresovanival azonos. Nem akarta elárulni Kresovanit.

Az elnök figyelmeztette a vádlottat, hogy ne kérjen folyton becsánatot Kresovanitól. Kovacsевич kihallgatása után a főtárgyalás folytatását délutánra halasztották.

Délután dr. Markovics Szimán hallgatták ki. Kijelentette, hogy semmi része sem volt ebben a szervezkedésben és csak azért keverték bele, hogy ne csupa jelentéktelen ember legyen az ügyben. Kritizálta a beogradi rendőrség módszereit és Dante poklához hasonlította a rendőrségen uralkodó viszonyokat.

Kresovani Ottokár a Novosztí szerkesztője beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy tagja volt a kommunista szervezetnek.

Stefanovics újságíró azt vallotta, hogy nem volt tagja a kommunista pártnak, csak azért vonták bele a pörbe, mert a szindikalistákat akarták kompromittálni.

Több vádlottat hallgatták meg, akik azt vallották, hogy nem voltak tagjai a kommunista szervezetnek, bár kommunista érzelműek.

A tárgyalást kedden folytatják.

Az erdélyi diákzavargások a kolozsvári hadbírótság előtt

Valamennyi vádlott tagja és azt állítják, hogy Nagyváradon életveszedelemben forogtak

A volt nagyváradai prefektus szerint senki sem bűnös

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári hadbírótság most kezdte meg az erdélyi diákzavargások megszüntetésének tárgyalását. A bűnpernek harmincöt vádlottja, hatvan tanúja van, a védelmet negyven ügyvéd látja el. A tárgyalás írási érdeklődés nyilvánult meg, különösen a diákság körében és a tárgyalás közönsége is nagyrészt diákokból áll, akik hangos véleménynyilvánításokkal sűrűn zavarják a tárgyalás menetét.

A Vaiszlovich-ügy

A bíróság elsősorban a Vaiszlovich-ügyet vette elő, amelynek két vádlottja van, Diaconescu és Gherghel egyetemi hallgatók.

A két diák a kongresszisták tömegével együtt utazott Bukarestből Nagyváradra s ott a Rimanóczy-szállodában szállottak meg. 5-ikén délután nagyobb diákcsoportokkal antiszemita himnuszt énekelve, haladtak a kongresszus ülésére, amikor — a vádlottak állítása szerint — a Park szálloda ablakából mindenféle tárgyakat dobáltak rájuk, mire Diaconescu, Gherghel és még néhány társa benyomultak a szállodába, ahol azonban Vaiszlovich, a tulajdonos utjukat állotta. Itt játszódott le közöttük a véres összecsapás, Diaconescu s Gherghel egyetemi hallgatóknak a későbbi rombolásokban való szerepét megállapítani nem lehet, de kétségtelen, hogy ez az incidens kiindulópontja volt az összes tüntetéseknek.

A vádirat felolvasása után a bíróság megkezdte Diaconescu kihallgatását.

— December 5-ikén — mondotta a vádlott — a déli órákban békésen jöttem néhány társammal a kongresszusra, mikor a Park-szálloda közelébe értem, a szálloda ablakából köveket és forróvizet zúdítottak ráink. Erre Gherghel kollégámmal s még öt társammal, akiknek a nevét nem tudom, bementünk a szállodába, de Vaiszlovich késsel a kezében feltartóztatott bennünket. Felém szurt, de nem talált jól s miután és védekeztem, megégyeszer felém csapott törével és megsebesítette karomat. Erre én eltávoztam a szállodából, de a többiek súlyosan összeverték Vaiszlovichot. Én megsebesülve a kórházba mentem, ahol bekötöttem a karomat. Majd Gherghel kollégám rábeszélésének engedve, rövid ápolás után én is elutaztam Nagyváradra és Csucsnál értem utól a diákvonatot. Itt adtak át nekem egy ezüst gyertyatartót, egy töratakaróból való bársonydarabot és egy imakönyvnek kiszakított lapját, amelyre néhány egyetemi hallgató neve volt ráírva, azzal a megjegyzéssel, hogy *«emlék a nagyváradai kongresszusra»*. Ezekkel a tárgyakkal érkezem azután Kolozsvárra, ahol a Transsylvania-szállodában szállottam meg, a kollégámmal, Gherghellel. Itt tartóztatott le a rendőrség. Az egész dologban ártatlannak érzem magam.

A következő vádlott Gherghel egyetemi hallgató, megerősíti társa vallomását. Még annyit fűz hozzá, hogy egy este *«néhány zsidó megtámadta Nagyváradon»* s azért utazott el sietve a városból, rábeszélve Diaconescut is az indulásra, mert nem érezte többé biztonságban az életét.

Dr. Cotrus, volt jogakadémiai tanár, vádlott, akit s-intén a nagyváradai diákzavargások miatt helyeztek vád alá, azzal védekezik, hogy a tüntetésekben annál kevésbé vehetett részt, mert a rombolások egész ideje alatt ágyban fekvő beteg volt.

Magyar újságíróból román zsidóverő

A bíróság dr. Cotrus után Kereszturi Ottó Sándor vádlottat hallgatja ki. Talán az egész emelt vád a legsúlyosabb. Volt újságíró, munkatársa volt a *«Nagyvárad»* című lapnak, de összekulcsolt kádijával és a tüntetések alkalmával bosszút a Nagyvárad szerkesztőségé-

ellen vezetett a rombolókat. Ugyancsak ő uszította Fleischer nevű kollégájára is a diákokat. Tanuvallomások vannak arra is, hogy Kereszturi a nagyváradai állomáson is sokakat bántalmazott.

Kereszturi nemzetisége

Kereszturit azzal is vádolja az ügyész, hogy a román nemzet ellenségeivel jár. Ők ösze és nemzetiségére nézve nem is román, hanem magyar. Elsősorban a vádiratnak erre a részére válaszol Kereszturi védőbeszédében, amelyben hosszasan elmondja egész pályafutását. Azzal kezdi, hogyan jött át a magyar határon, mint román szülők gyermeke, anélkül azonban, hogy egy szót tudott volna románul, mint kezdte hallani vére szavát, amely parancsolóan szólította fel, hogy szívvel-lélekkel csatlakozzék a román kultúrához és legyen egyik leghathatósabb propagandistája a román géniusznak, a román nép igazának s a román szellemnek. Hosszra részletezi, mint hozták ezek a törekvései ellentétbe a magyar kisebbséggel, a magyar sajtóval s külföldön pedig annak egy tekintélyes orgánusmáival, Nagyváradnál. Tagadja azonban, hogy a Nagyváradnak valaha munkatársa lett volna. Igaz, hogy a Ave-

rescu-kormány idejében néhány cikket elhelyezett e lapban, amelyek a román-nyelvi közéletet célozták, de midőn látta, hogy minden igyekezete hiábavaló, ismét eles ellenzékbe vonult a váradai lapok szemből. De soha eszébe sem jutott, hogy a diákokat a *«Nagyvárad»* szerkesztőségének szétrombolására vezette volna. Ennél ő sokkal intelligensebb és förelátóbb. Különben is tud alibit igazolni.

A vallomás további részében előadja még Kereszturi, hogy semmi szerepe nincs kollégájának, Fleischer magyar újságírónak a megverésében.

— Ha tudtam volna — mondja — hogy Fleischer kollégám a kongresszuson jelen van, megmondtam volna neki: *«Szemtanúság, hogy ide merészleltél távozni, míg szőpen van»*. De nem láttam őt, annál kevésbé buzdítottam tehát az egyetemi hallgatókat arra, hogy inzultálják Fleischert.

A többi vádlottak valamennyien alibit igazolnak. Feltűnik még Nicoara egyetemi hallgató vallomása, aki a kongresszusnak egyik ellenőre volt.

— Én egyike voltam azon keveseknek — mondja Nicoara — akik csillapítani igyekeztem a kedélyeket. Ezt több tanu-

val tudom igazolni. *Igaz, hogy találtak nálam néhány kegyesert*. De ezt én Nagyváradon azért vettem magamhoz, mert mint a diákkongresszus egyik hivatalos személye, kötelességemnek éreztem, hogy ezeket a tárgyakat a diákszövetség központja utján rendeltetési helyére juttassam. Azt kérdezhetné a katonai ügyész: — Miért nem szolgáltattam be ezeket a tárgyakat azonnal a rendőrségre. — A feleletem az: hogy erre nem volt fizikai idő. Nagyváradról katonai kíséret mellett jöttünk el s Kolozsváron pedig hamarabb bekövetkezett felartóztatásom, mintsem ebben az ügyben eljárhattam volna.

Sőt György nagyváradai kereskedő kijelenti, hogy az ő részvétele a rombolásokban már csak azért is lehetetlen lett volna, mert egy a nagykereskedők, akik neki hitelt nyújtanak, mint pedig a vásárlói, csaknem kizárólag zsidók. S ezért oklanság lenne tőle elcsúszéket követelni magának.

A fiatalok vádlottak

Érdekesek még a fiatal munkásgyermekek vallomásai, akik kijelentik, hogy valamennyien munkából jöttek, mikor letartóztatták őket s maguk sem tudják, hogy miért szenvednek már másfél hónapja vizsgálati fogságban.

A többi vádlottak kihallgatása már gyorsan halad. Kategórikusan tagadják, hogy részt vettek volna a rombolásban. Egy sínes, aki beismerő vallomást tette.

Fél nyolc órákor kerül a sor a tanúk kihallgatására, de már csak a *«Banesca»* a volt nagyváradai prefektusnak a kihallgatására, de már csak a *«Banescu»* elmondja a nagyváradai tüntetések részleteit és azt a meglepő kijelentést teszi, hogy a jelenlegi vádlottak közül — nézete szerint — *senki sem bűnös*.

Ujabb egyetemi tüntetések Budapesten

A fajvédő diákok tüntető sztrájkot kezdtek a numerus clausus módosítása ellen

A bölcsészeti fakultáson egy pap-tanár akadályozta meg a súlyosabb botrányokat

Budapestről jelentik: Az egyetemi ifjúság tudvalejoeig már napokkal ezelőtt mozgalmat indított, hogy a numerus clausus módosításáról szóló törvényjavaslat képviselőházi vitájával kapcsolatban újabb demonstrációkat rendezzen és a budapesti fajvédő diákszervezetek kiadták a jelszót, hogy a főiskolai hallgatók tiltakozásuk jelül ne látogassák az előadásokat.

Ez a tüntetészerű diáksztrájk, amely a szegedi és a debreceni egyetemen már szombaton megkezdődött, hétfőn folytatódott a budapesti egyetemen is.

Az ifjúság az egyes fakultásokon vagy meg sem jelent, vagy

lármas jelenetekkel akarta megakadályozni, hogy a tanárok előadásait megtartsák.

A központi egyetem épületének folyosóján és bejárata előtt egész délelőtt nagy volt az élénkség. Reggel kilencől egész délig nagy csoportokba verődve állottak a hallgatók a folyosókon, de senkisémmel be a tantermekbe, fűzel a passzív rezisztenciával a fajvédő diákoknak sikerült elérniük, hogy

az előadások legnagyobb részét nem lehetett megtartani.

A zsidó diákok közül néhányan megjelentek az egyetemen, de látva a tüntetéseket, hamarosan eltávoztak.

A bölcsészeti karon reggel még rend és nyugalom volt. Tíz órákor lett volna Fehér Lipót tanár előadása és ekkor már híre terjedt a hallgatók között, hogy *«az ifjúság a néma sztrájk mellett döntött»*. Az előcsarnokban nagy tömeg gyűlt össze, akik között feltűnő sok volt az idegen fakultásbeli, különösen az orvosstanhallgató. Amikor Fehér tanár az előadóterembe ment, az ifjúság zajongani kezdett, majd

amikor Fehér tanár mégis folytatta előadását, a hallgatók óriási klátozásban törtek ki.

úgyhogy a professzor végül is kijelentet-

te, hogy ilyen körülmények közt az előadást nem tarthatja meg.

A tüntető diákság ezután Suták József professzor tanterme elé vonult és zajongani kezdett. A tanár a zajra az ajtóhoz lépett és erőlesen rendre utasította a diákokat, akik

üfityülni és kiabálni kezdtek. A pap-tanár reverendában állt szemben a zajongó tömeggel és kifejtette, hogy neki az a kötelessége, hogy tanítson.

a diákoknak pedig, hogy tanuljanak és tiszteletben tartsák a törvényt.

— Seholy előadás! — kiáltották kórusban a diákok, akik közül előlépett keméri Nagy Imre, a fajvédő diákság ismert vezére és a hétfői tüntetés szervezője, feketezsínóros magyar ruhában, sástollas kocsaggal, sarkantyus eszímában, fokossal a kezében:

A paptanár szembe fordult vele és így szólt:

— Ha száz tanár nem tart előadást itt a százegvedik, aki előad.

— *Kijönni a teremből!* — kiáltotta a folyosón zajongó tömeg.

— *Szuronyokkal tessék ellenem jönni!* — mondotta Suták József professzor.

— *Fiúk az aulába!* — kiáltották be a tüntetők a tanterembe, ahol azonban nem mozdult senki a Suták előadását hallgató diákok közül

A paptanár a tanterem küszöbére állt, két karját kiterjesztve elálta az utat,

és így szólt:

— Itt senki be nem megy!

A bátor gesztus egy csapásra megváltoztatta a hangulatot és a diákok egyrésze megjelent a professzor. Suták tanár ekkor parancsot adott az altszetteknek, hogy igazoltassák az épületben levő egyetemi hallgatókat. A tüntető diákok erre a kapukhoz siettek, amelyeket azonban az altszettek közben lezártak. A tüntetők között igen sok idegen fakultásbeli diák volt, akiket kínos helyzetbe

hozott az igazoltatás, nagy részüknek azonban sikerült megakadályozniuk az altszettek abban, hogy egy hátsó kijáratot lezárjanak és így kijutottak az utcára.

Az orvosi fakultáson, a klinikákon és a Műegyetemen néma és üres volt az épület, mert a diákok közül senkisémmel jelent meg az előadáson. A déli órákban a műegyetemi ifjúság küldöttsége megjelent Szily Kálmán rektornál, aki felvilágosítást kért tőlük a délelőtti eseményekért mire a küldöttség tagjai kijelentették, hogy

a tüntetősztrájk csak egy-két napig fog tartani

és igyekeznek odahatni, hogy a tüntetés a legkisebb zavaró incidens nélkül folyhasson le.

Ki lesz az elnök a szubotica! ipartestületben?

A szubotica! ipartestület február 19-én, vasárnap tartja évi közgyűlését az ipartestület helyiségeiben. Az iparosok egyik csoportja, amely nincs megelégedve a vezetőség működésével, hétfőn délelőtt bizalmatlansági indítványt nyújtott be az iparhatóságához, kérve, hogy rendelje el az egész tisztikar új választását. Ennek a csoportnak az élén ifj. Grsics Lajos építész áll. A csoport vissza akarja hozni az ipartestület elnöki székebe Zvekanov Antal volt ipartestületi elnököt, aki nemrégiben lemondott erről a tisztségről. A másik csoport Gavrilov György jelenlegi alelnököt akarja elnöknek megválasztani.

A szubotica! iparosok körében nagy érdeklődéssel várják az ipartestület tisztújító közgyűlését, valamint az iparhatóság döntését az indítvány felett. Abban az esetben, ha az iparhatóság elutasítja a bizalmatlansági indítványt, akkor nem választják újra az egész tisztikart, csak elnököt és kilenc választmányi tagot választanak.

Megkezdődik Szuboticán a szigorú adóvégrehajtás

A tartományi pénzügyigazgatóság küldötte ellenőrzi az adóvégrehajtásokat

A szuboticei kerületi pénzügyigazgatóság — mint ismeretes — február tizenötödikéig adott haladékot a hátralékos adók befizetésére. A pénzügyigazgatóság most csak a múlt évben be nem fizetett adóhátralékok befizetését sürgeti, különösen azt a hátralékot, amelynek befizetésére a pénzügyi törvény négyévi részletfizetési kedvezményt adott.

A pénzügyminisztérium többször felszólította a szuboticei pénzügyigazgatóságot, hogy erélyesebb eszközökkel folyamatodják a hátralékos adók fizetésének szorgalmazására, de ez sem járt kellő eredménnyel. A szuboticei kerületi pénzügyigazgatóság viszont az adóhivatalra hárítja a felelősséget.

Hétfőn Szuboticára érkezett Ilics Rada rumai pénzügyigazgatósági tisztviselő, akit a noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság küldött Szuboticára az a feladattal, hogy ellenőrizze a hátralékos adófizetéseket behajtását. Mint értesülünk, a pénzügyigazgatóság a legszigorúbb adóvégrehajtást rendelte el és csütörtökön reggel a pénzügyigazgatóság és az adóhivatal végrehajtó kézei a rendeletet szigorúan végrehajtják.

Noviszad közgyűlése kedden tárgyalja a tisztviselőkérdést

A demokraták az ellenzékkel szavaznak a tervezett reducióján

Noviszadról jelentik: A pénteken megtartott városi közgyűlés a harmincegy pontból álló napirendnek csak tizenkét pontját tárgyalta le és a közgyűlést keddre halasztották. A keddi folytatolagos közgyűlés legérdekesebb napirendi tárgya a tisztviselőkérdés lesz, amely úgy az ellenzék, mint a tisztviselők körében nagy nyugtalanságot idézett elő. A többségi pártok, tisztviselőredukáló elmen, több állás megszüntetését, illetve egyesítését hozzák javaslatba, ami erős ellenzésre talál, nemcsak az ellenzéki pártoknál, de a kormánytámogató demokraták sorában is.

Megkérdeztük dr. Adamovics István főispánt, törvényhatósági bizottsági tagot, aki a közgyűlésen mint pártokivüli fejelet helyet, hogy mi a véleménye a tisztviselőredukáló-tervezetről.

— Híve vagyok a reduciónak mert nézetem szerint sok a tisztviselő akiknek létszámát le kellene csökkenteni. De ez természetesen nem azt jelenti, hogy önkényesen ragadjanak ki egy pár állást, amelyeket redukálni akarnak. A reduciót nem szabad így megcsinálni, hanem azt rendszeresen és tisztelettel kell keresztülvinni, hogy abból a közigazgatásnak és a közérdeknek kára ne legyen.

Tapavica György dr. volt polgármester-helyettes, aki több mint husz évig vezetőállásban volt a városházán, a következőkben mondotta el véleményét:

— A tervezett reduciónak politikai és személyi íze van, pedig ott, ahol a polgárság zsebéből van szó, sem a politikának, sem a személyes szándékoknak nincs helyük. A közigazgatási jog egyike a legnehezebb szakmáknak, mert a közigazgatás a mindennapi életből fakad és a közigazgatási tisztviselőknak legtöbbször gyorsan kell döntenie és így alapos közigazgatási tudást kíván meg ilyen állás betöltése. A tervezett reducióját kérdése nagyon nehéz, mert Noviszad az utóbbi tíz évben hatalmasan fejlődött, lakossága egyharmaddal nagyobb lett, mint volt háború végén és így kétségtelen, hogy ehhez mérten nagyobb közigazgatási apparátusra van szüksége. Mindenekelőtt pontosan meg kellene állapítani, milyen állásokra van okvetlen szükség és a meglévő tisztviselőkből ki kellene válogatni a legjavát. Céltalan egy pár kifogástalanul működő és értékes tisztviselő munkakétségét elvenni azzal, hogy a fizetésükből néhány száz dinárt lecsipnek, vagy kizárják őket a tandéból, mert a jelenlétük valamilyen okból nem kellemes. Hiba ezt most megtenni,

amikor az új városi törvény nemsokára tető alá kerül és az egész közigazgatási rendszer alapjában megváltozik. Megszűnik a tanácsrendszer és csak a városi törvényhatósági bizottsági tagok sorából kikerült polgármester fogja, mint elnök a városi ügyeket intézni és nem lesznek tanácsnokok, csak előadók. Azzal, hogy egyik-másik tanácsnok fizetéséből kilencszáz dinárt havonta elvesznek és az egész redukióval alig tíz-tizenkétezer dinár évi megtakarítást érnek el, ezzel még a város pénzügyi mérlegén változás nem esett. Van például egy tisztviselő, aki, mint főispáni titkár, önálló hatáskör-

rel dolgozott, a vajdasági városok szövetségének titkára volt és mint ilyen kidolgozta az új városi törvényre vonatkozó szövetségi határozatot, mint kulturatanácsnok a reszortján kívül eső fontos megbízatásokat is kapott, mint a Városi Takarékpénztár, a városi légszuszgyár, vagy az ármentesítő társulat fontos szabályainak kidolgozását, ő készítette el a vámbivatal ügyében a város terjedelmes jelentését és aki ismeretes arról, hogy a városi közigazgatás alapos ismerője. Miért kell épp ennek a tanácsnoknak a fizetését leszállítani és a tapá-sból kizárni?

Döntőbírósi szerződés készül Németország és az Egyesült-Államok között

A szerződés szövege nagyjában ugyanolyan lesz, mint az a tervezet, amelyet az amerikai kormány Angliának és Japán-nak küldött

Londonból jelentik: A Times washingtoni jelentése szerint

Németország és az Egyesült Államok közt belátható időn belül döntőbírósi szerződés jön létre.

A német birodalmi kormány követő utján érdeklődött Washingtonban, hogy hajlandó-e az Egyesült Államok kormánya a francia-amerikai döntőbírósi szerződés mintájára Németországgal

is döntőbírósi szerződést kötni. Kellog külügyi államtitkár kedvezően fogadta a javaslatot és valószínű, hogy az Egyesült Államok kormánya rövidesen előterjeszti a német kormánynak a szerződés végleges szövegét.

amely nagyjában ugyanaz lesz, mint amit az Egyesült Államok kormánya Angliának és Japán-nak küldött.

A szuboticei rendőrség kezére került Jugoszlávia legnagyobb szélhámosa

Két országban keresik Bezdán-Kovács Ferencet, aki a rendőrhatalóságok előtt Szuboticán rajzolt el

A szélhámos engedélyt kért arra, hogy emlékiratban dolgozhasson, míg „függő ügyei” likvidáló

A szuboticei rendőrség hétfőn délelőtti hosszúságos nyomozás után elfogta Bezdán-Kovács Ferenc harminennyolc éves volt nyomdászát, aki Jugoszlávia legismertebb szélhámosai, zsebmetszői közé tartozik és akit a jugoszláv rendőrhatalóságok kívül a magyarországi rendőrhatalóságok is köröznék. A szuboticei rendőrséghez épp a napokban érkezett meg a szegedi rendőrség körözőlevele, amely szerint Bezdánt még régebbi büncselekményei miatt évek óta keresik. Hétfőn reggel a rendőrség bünygyi osztálya arról értesült, hogy Bezdán a Vínogradzska-ucca 3. szám alatti házban felesége lakásán rejtőzködik. Mázics Andrija bünygyi rendőrkapitány detektívekkel nyomban kiment a Vínogradzska-ucca-ba és a keresett szélhámost sikerült is elfognia.

Bezdán, amikor meglátta a rendőrség embereit, elmosolyodott és késznek mutatkozott arra, hogy ellenszögölés nélkül a detektívekkel megy, csupán azt kérte, hogy ne hűtő-zék meg, mert szegyelőd, ha ismerősei így meglátnák. Azután elbucszva feleségétől és öt éves kislánától, még mindig mosolyogva, elindult a detektívekkel a rendőrségre, ahol azonnal megkezdtek a kihallgatását.

Bonyodalmak a név körül

A kihallgatás, amely a daktíloszkópiai osztályon történt meg, mindvégig kedélyesen folyt le és az egyébként jó megjelenésű tipikus szélhámos, a legnyugodtabb hangon válaszolt a rendőrkapitány kérdéseire. Elmondotta, hogy tulajdonképpen Bezdán Ferencnek hívják, négy gimnáziumot végzett, nyomdász-nak készült de meguntta ezt a mesterséget és zsebmetszésre adta magát.

— Kétlő mesterem volt — mondotta — és Szegeden nagyszerűen debataltam. Azonban hamarosan kellemetlenségeim támadtak, ezért ott hagytam Magyarországot, átjöttem Jugoszláviába és Szuboticán telepedtem le.

— Miért hívják Bezdán-Kovácsnak? — kérdezte a rendőrkapitány.

— Azt a nevet csak úgy vettem fel, de aztán meg is bántam, mert a Kovács

név nem jó név. Minden cigányt és tolvajt Kovácsnak hívják és a nevem miatt sok csirkéfogóval össze is tévesztettek. Sajnos, aztán már nem tudtam ezt a nevet elhagyni, mert ilyen névű igazolványt szerettem, sőt ezen a néven többször már el is itéltek. Sokkal jobb név volt az első.

— Hogyan, még más neve is van?

— Óh azt még 1908-ban Szegeden vettem fel, de nem rossz szándékból. Amikor ugyanis először elfogtak szegyeltem magam és nem mertem igazi nevemet bemozdani. Így lettem Szabó.

Időközben a bünygyi nyilvántartóból megállapították, hogy Szuboticán mint Kovács Lajos szerepelt és hogy ilyen néven is van ellene köröző levél. Bezdán azonban nem jön zavarba.

— Hígyje el kapitány ur, hogy az igazi nevem Bezdán.

A pozsareváci szép idők

— Mellesleg jegyzem meg — mondotta tovább — hogy ámbár ártatlanul, öt évet ültem Pozsarevácon, de kivittöttem rendesen. Nem volt ott semmi hiba.

— Zsebmetszésért, vagy egyébért? — kérdezte a rendőrkapitány.

— Nem kérem, olyan ártatlan voltam, mint a ma született hársány. A dolog úgy történt, hogy egy Kovács Lajos nevű ember ellen zsebmetszéséért és betörésekért eljárás folyt a mitrovicai törvényszéken. Ez a csirkéfogó azonban nem volt letartóztatva és a tárgyalás előtt megszökött. Kezdték keresni mindenfelé, nem találták és egy szép napon engem fogtak meg, mert akkor én is Kovács Lajos voltam. Aztán se szó, se beszéd, elnyomták öt évre. Látia, kérem, ezért nem jó a Kovács név. És meg is mondom, hogy a jövőben ilyen néven ne is keressenek, mert több sohasem leszek Kovács. Szép idők voltak a pozsareváci napok, de azért azóta ügyelek magamra és nem is követtem el semmit. Most sem tudom, hogy miért hozták be.

A vinkovci kaland

— Majd meg fogja tudni — vála-

szolta a rendőrkapitány — csak előbb mondja el, mit csinált Vinkovcán?

— Ja, kérem, én ott nem voltam hibás. Mert az úgy történt, hogy Vinkovcán előbb beugrattak és mikor már megcsináltam a paklit a kalauzzal is, elfogtak. Elitéltek tizen négy napra és azután azt mondták, hogy elvisznek kényszermunkára. Hát hallottak ilyet? Tizen voltunk összesen, egyikünket Mitrovicára, másikunkat Banjalukára vitték, engem pedig egy rendőr kíséretében unak indítottak Oszijek felé, de még ma sem tudom, hogy miért, mert Oszijek'ig nem jutottam el. De kijelentem, hogy nem én tehetek arról... Az úgy volt, hogy utközben az egyik állomáson megszemlajtam és megkérdeztem a rendőrt, szabad-e lemenni a vonatból vízet inni. A rendőr látta, hogy ur'emberrel van dolga és azt mondta, hogy csak tessék. Én azután le is szálltam a vonatból, de amíg a vizet ittam, a vonat elfutott a rendőrről, míg én lemaradtam. Nem tehettem egyebet, hazajöttem Szuboticára és vártam, hogy most mi lesz.

«Köszönöm, az már felesleges»

A rendőrkapitány ezután ujljenyomatot akart felvenni Bezdánról, de amikor eléje tették az ívet, kijelentette:

— Köszönöm, az már felesleges. Van itt nekem már ujljenyomatom, tessék csak megkeresni. Járatos vagyok én már ebben. Szuboticán és Zagrebban is vettek fel, csak azt nem tudom, hogy hol milyen néven.

Csupa ismerősök...

Az alatt, amíg az ujljenyomatot keresték, Bezdán körülnézett a daktíloszkópiai osztály fényképgyűjteményében és a szemle után nevetve állapította meg:

— Csupa ismerősök... Ezt jól ismerem — mutatott egy fényképre — jelenleg Oszijeken ül... Ez pedig most odahaza van Szanisicsen... Nini! — kiáltott fel — ez is itt van? Ez különben egy igazi csirkéfogó. Most Beogradban van, mert jegy nélkül utazott a vonaton és lekapták... Ez meg a Teca fényképe. Az asszonyok közül ezt becsülöm a legtöbbre. Nagyszerű keze van. Azt úgy-e tudja, kapitány ur, hogy Szuboticán most csak az asszonyok dolgoznak? Mi fértiak ezt a területet nekik hagytuk. Én különben is gavallér ember vagyok és ott ahol megtelepszem, nem adok munkát a rendőrségnek. Van annak ugyanis elég dolga az idegenekkel. Nincs igazam?

Volna egy szelid kérésem...

Bezdán amikor végignézte a fényképeket, felém fordult:

— Szorgalmasan jegyez. Remélem nem fog rosszakat írni rólam, mert hígyje meg, hogy én uriember vagyok. Inkább ha óhatja, adatokkal szolgáljon. Kérem csak az igazat írni.

— Előrel nyugodt lehet, azonban vallja be, hogy mennyit ült eddig.

— Erre a kérdésre nem felelek.

— Hát akkor azt mondja meg, hogy hány embert fosztott ki életében?

— Engedje meg, hogy erre se válaszoljak. Majd botond leszek megmondani! Különben is még korai lenne erről beszélni, mert előbb likvidálni szeretném összes függő ügyeimet és majd ha a rendőrkataságok erkölcsi bizonyítványt igazolják, hogy nincs ellenem már semmiféle eljárás folyamatban, akkor aztán nyilvánosságra fogom hozni emlékirataimat. Az pedig, hígyje el, nagyon érdekes lesz... Erről jut eszembe — fordult a rendőrkapitányhoz. — volna egy szelid kérésem. Engedje meg, hogy a fogdában emlékirataimon dolgozhassam.

Amikor erre ígéretet kapott, a rendőr kíséretében el is indult a fogda felé, de az ajtóból még visszafordult:

— Kapitány ur, volna még egy szelid kérésem. Juttassa el hozzám a reggeli lapokat, mert tudja mégis kíváncsi vagyok arra, hogy miket írknak rólam. — azzal még egy utolsó mosollyal bucsut intett felénk és az ajtó becsapódott mögötte.

A rendőrségen pedig megkezdtek Bezdán-Kovács-Szabó bűnlajstromának az összeállítását, azaz a „függő ügyek” likvidálását. **Magyary Domokos**

Az áruló orr

Tárgyalás a szubotici törvényszéken

A szubotici törvényszéken hétfőn tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök Cérna Jakab, Csengő János és Csengő Mária bűnügyét, akik azzal voltak vádolva, hogy feltörték Bata Rezső gazdálkodó kukoricagöréjét, onnan három zsák kukoricát elvittek és amikor a gazda üldözőbe vette őket, előbb bottal támadtak rá, majd pedig revolverből rúdttek.

A tárgyaláson elsőnek Cérna Jakabot hallgatták ki, aki tagadta, hogy része volt a lopásban. Kijelentette, hogy a csendőrségen beismerő vallomást tett, mert kényszerítették rá. Csengő János másodrendű vádlott kijelentette, hogy a kérdéses időben otthon aludt és semmi része sincs a lopásban. Leánya Csengő Mária azt mondta vallomásában, hogy apja este nyolc órakerészen hazajött és egész éjszaka nem ment el hazulról. A vádlottak után Bata Rezső sértettet hallgatta ki a bíróság, aki elmondta, hogy a kérdéses éjszakán erős kutyaugatásra ébredt, mire fölkel, magára kapta subáját, fölkelte Géczy István nevű cselédjét és vele együtt kiment az udvarra megnézni, miért ugat a kutya. A hambár felé mentek és megpillantottak két férfit és egy nőt, akik éppen arra készültek, hogy három zsák kukoricát elvigyenek. Amikor közel mentek hozzájuk, egyikük egy bottal a fejére sújtott, majd elfutottak. Mintegy ötven lépésről az egyik visszafordult és feléje lőtt. A golyó nem talált.

Az elnök megkérdezte a tanutól, hogy a vádlottakban felismeri azokat, akik az udvarban voltak.

A tanu: Igen, ezt megismertem — mondja a tanu és rámutat Csengőre. Az orráról ismertem meg, mert az el van görbülve.

Elnök: Meg mer rá esküdni, hogy Csengőt felismerte?

Tanu: Igen, az orráról.

Ezután Szabácsi fegyverszakértőt hallgatták ki, aki a revolver megsemmisítése után kijelentette, hogy a fegyver harminc lépésről embert ölhet, de 50—60 lépésről nem okozhat még komoly sérülést sem, mert ilyen távolságról nincs átütő ereje.

A bíróság ezután az ügyész indítványára félbeszakította a tárgyalást és elhatározta, hogy beidézi tanuként Géczy Istvánt, valamint a csendőrszázadost, aki a nyomozást vezette. A tárgyalás folytatását március ötödikére tűzték ki.

Leütött a haragosa

egy szabadságos zenészkap-lárt Sztarifutakon

A tettes megszökött a falából, de a csendőrség elfogta

Noviszadról jelentik: Sztarifutakon vasárnap este az uccán holtan találták Thiel Mihály szabadságolt zenészkap-lárt. Miután valószínűnek látszott, hogy halálát verekedésből származó belső sérülések okozták, a csendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított, amely hétfőn délután eredménnyel járt, sikerült elfogni a megszökött tettest. Hiel József futaki legényt. A tizenkilenc éves, futaki származású Thiel Mihály a pristinai 30. gyalogezred zenekarában teljesített szolgálatot, de miután nem tudta megszokni az ottani éghajlati viszonyokat, sokat betegeskedett és a múlt hó vége felől egyhónapi szabadságra hazajött, szabadsága február huszonegyedikén telt volna le. Vasárnap délután négy órakerészen az uccán találkozott Hiel Józseffel, régi haragosával és egymásbakköbötték. Thiel ekkor arculütötte Hiel-t, aki nem viszonozta az ütletet, hanem szó nélkül továbbment.

Este kilenc óra tájban Hiel József egyik barátjával Fischler Jakabbal együtt Matica István vendéglős Temerini-ucca 528. szám alatt levő korcsmájában borozgattak. Kilenc órakerészen mindketten eltávoztak és pár perc múlva Fischler futva visszavert a korcsmába s jelentette, hogy az uccán verekedés van. Két vendég lámpásokkal kiment a sötét uccára és a verekedőket keresve néhány házzal odébb Teer János temerini-ucca 525. számú háza előtt, a kiskapu lépcsője mellett a földön élettelenül találták Thiel kap-lárt.

Értesítették a csendőrséget és Plavesics Györgye csendőrmester a helyszínén kihallgatta Fischler Jakabot, aki elmondta, hogy Thiel Mihályt egy-két ismeretlen ember megtámadta, de a sötétben nem lehetett megállapítani, mi történt. A halott kap-lár mellől hiányzott az oldalfelegyvere. Bal mellén két véraláfutás látható, ami ütéstől, vagy rugástól származhatott.

A csendőrség értesítette a noviszadi ügyészséget, egyúttal őrizetbe vett több embert a gyilkosság gyanúja miatt. Hétfőn délelőtt Hiel József családja a csendőrségen egy oldalfelegyvert szolgáltatott be, amelyet Hiel az éjszaka vitt haza. Azóta Hiel József eltűnt a községből. Miután a gyanu a legnagyobb mértékben Hiel Józsefre irányult, üldözésére csendőrorjáratot küldtek ki.

Hétfőn délután három órakerészen a Futak és Noviszad közti országúton az őrjárat elfogta Hiel Józsefet és beszállította a noviszadi ügyészségre, ahol Hiel beval-

Rablóvilág a román határon

Nemzetközi rablóbanda fosztogatja a határmenti községek lakosságát — A román rendőrség elfogta a banda egyik tagját, aki azonban nem akarja megnevezni társait

Vrsacról jelentik: A román határmenti falvak lakosságát az utóbbi hetekben szervezett rablóbanda tartja állandó rettegésben. A hatóságok mindent elkövettek a betörők kézrekerítésére, a nyomozást azonban szinte lehetetlenné teszi az, hogy a rablók minden alkalommal átszöktek a határon Romániába.

A román határrendőrség is széleskörű nyomozást indított, mert Romániában is több betörést követtek el. Az elmúlt hónap utolsó napjaiban a román határrendőrség letartóztatott egy bukaresti katonaszökevényt, aki bevallotta, hogy tagja volt annak a betörőbandának, amelynek tagjai a határmenti falvak közbiztonságát veszélyeztette.

Franco Ghica, az elfogott rabló vallomásában előadta, hogy a Romániában rabolt holmit mindig Jugoszláviában értékesítették. Átszöktek a határon s Beogradba utaztak, ahol könnyen eladták a Romániában elkövetett betörések zsákmányát. Visszatérésük után Jugoszláviában követtek el különböző büncselekményeket és visszaszöktek a határon, amit itt raboltak, azt Temesváron adták el. Rendes összekötötést tartottak fenn ezek a rablók Jugoszlávia és Románia között és hetenként többször is átszöktek a határon.

Vallomásában Franco előadta, hogy a nemzetközi betörőbanda tagjai között vannak román, szerb és magyar nemzetiségűek is, társait azonban nem volt hajlandó megnevezni. Hiába vallatták napokon keresztül, minden további felvilágosítást megtagadott.

Az elmúlt napokban ismét vakmerő

lotta, hogy ő a tettes. Büntársat is megnevezett, ennek nevét azonban az ügyészség a vizsgálat érdekében titokban tartja, ez szintén szökevény van. Hiel előadta, hogy botokkal támadtak Thielre és a botütések alatt rogyott össze. A hétfői napon kiszállt Sztarifutakra dr. Novák Temeszláv vizsgálóbíró és Pavlovics Branszláv államügyész, továbbá a hadbírószék részéről egy külön katonai bizottság, a helyszíni vizsgálat megejtése és a boncolás elrendelése végett. A délután megéjtett boncoláson nem lehetett megállapítani a halálozás közvetlen okát, mert az orvosok véleménye szerint a talált sérülések normális körülmények között nem okozhattak halált. Valószínűnek tartják, hogy Thiel erősen alkoholista életmóddal folytán olyan belső elváltozások alakultak ki, hogy emiatt idezhették elő az ütések a halált. A vizsgálóbíró kedden részletesen ki fogja hallgatni a letartóztatott Hiel Józsefet. Szökevényben levő társa után nyomoznak.

rablómerényletet követtek el a határmentén, valószínűleg ugyancsak a rablóbandának tagjai.

Jepure Gligor gazdálkodó szekerével Kovinba igyekezett, amikor néhány kilométerre a falutól hajnali négy órakerészen három álarcos, telfegyverzett rabló állította útját. Az egyik utonálló fegyverét mellének szegezve román nyelven erőlyes hangon rászólt:

— Ha nem adod ide a pénzedet, megöllek!

Jepure erre elővette társzökevényét pénztárcáját, amelyben hétézeröt száz dinár volt és átadta a rablóknak, kik átkutatták zsebeit és minden értéktárgyat elvették. Amikor mindezzel elkészültek, lehúzták a gazdáról új bundáját is és azután kezét, lábát erősen összekötve, száját betömtek és ott hagyták az árokban. Az utonállók letültek Jepure szekerére és a román határ irányába hajtottak.

A kirabolt gazdálkodó órák múlva találták csak meg az árokban az arra járó parasztok. Megszabadították köteleiketől és szekérrel a rablók után mentek. Néhány kilométerre, közel a román határhoz az országot mellett, a mezőn megtalálták Jepure szekerét és lovait, a rablók azonban elmenekültek és minden valószínűség szerint átszöktek a határon Romániába.

A Kovin közelében történt rablómerényletet követő napon a romániai Nagyszám községben jártak a betörők, ahol éjszaka betörték Vasics Györgye gazdálkodó lakására és onnan huszonegyezer lej készpénzt és egyéb ruhaneműket loptak el.

Az egész Vajdaságban megünnepítették a radikális-párt szláváját

Sztankovics Szvetozár földművelési miniszter részt vett a noviszadi hivatalos radikális-párt mulatságán

Noviszadról jelentik: Vasárnap tartották meg Noviszadon a nagy érdeklődéssel várt radikális mulatságot. A hivatalos radikális párt a Kraljeva Maria szállóban tartotta meg mulatságát. Több ezer főnyi tömeg vett részt a mulatságon és megjelent Sztankovics Szvetozár földművelési miniszter is, akit a mulatság résztvevői lelkes ünnepségekben részesítettek. Az ünnepi beszédet Popovics Dáka képviselő mondotta.

Kiünően sikerült a Pasics-párt mulatsága is, amelyet a Szlobodában tartottak meg. Az ünnepi beszédet Odavics Riszta miniszteri osztályfőnök mondotta.

Mindkét nemzeti mulatság reggelig tartott és méltóságteljes, példás rendben zajlott le, a legkisebb incidens nélkül.

A szubotici radikális párt táncmulatsága

A szubotici radikális párt is megünnepelte Tri Jerarha napját. A párt vasárnap este a Beograd-szálloda termé-

ben táncmulatságot rendezett, amely igen jól sikerült. A bála Szubotics Dusan dr. igazságügyminisztert is meghívták, aki a meghívást elfogadta és vasárnap reggel hét órakerészen megérkezését. Az igazságügyminiszter azonban a kormányválság miatt nem jöhetett el Szubotica-ra. A radikális párt bálján megjelent Manojlovics Dusan Szubotica város főispánja, Jurics Márkó képviselő, Miladinovics Radivoj dr. közlegyző, a kerületi bizottság elnöke és a radikális párt számos tekintélyes tagja, azonkívül nagy számu közönség. A bál a hajnali órákban a legjobb hangulathoz ért véget.

Műsoros mulatság Szomborban

Mint Szomborból jelentik, a szombori radikális párt a szekolegyesület palotájában műsoros táncmulatságot rendezett vasárnap este. A szokól-épület terméi kicsinynek bizonyultak a kétezerfőnyi közönség befogadására. A mulatságon megjelentek a szombori választó-

kerület összes községeinek kiküldöttéi. Ott voltak a szombori kerület radikális képviselői, továbbá dr. Maximovics Steván polgármester, Teofanovics Vojislav pénzügyigazgató, Zubkovics Péter, a főispán helyettese, Eremín György főkapitány. A műsort dr. Lalosevics Jócó nagyhatásu beszéde nyitotta meg, aki ismertette a radikális párt multját és a halgatósságot összetartásra s a radikális esz-nék mellett való kitartásra buzdította. Utána dr. Racics Szima szerbül és magyarul, majd Hesz Márton nyugalmazott filipovói tanító németül tartott beszédet. Ezután a szerb iparos dalárda, majd a földművelő dalárda adott elő rendkívül nagy sikerrel szerb dalokat. Csicsovaeska Milan egy monológot adott elő, végül pedig Erdelyanovics Milan guzlica-kísérettel mellett szerb dalokat adott elő nagy hatással. A jólsikerült műsort reggelig tartó táncmulatság fejezte be. A Pasics-párti radikális csoport a párt klubhelyiségében társas vacsora keretében ünnepelte meg a radikális párt szláváját. A vacsorán, amelyen száz klubtag jelent meg, Terzin Pál pártelnök és dr. Tapavica Simon al-elnökök tartottak beszédet.

Levágta áldozta a fejét a kumáni rablógyilkos

Március e ején lesz a kumáni rablógyilkosság tárgyalása

Beeskerekről jelentik: A beeskereki törvényszék vizsgálóbírája most fejezte be a vizsgálatot a kumáni rablógyilkosság ügyében, az iratokat áttette az államügyészséghez, amely már a napokban elkészül a vádirattal.

A vizsgálat folyamán Marinac Rada beismerte, hogy meggyilkolta és kirabolta barátját, Eremies Szredojet és a következőleg adta elő a rablógyilkosság lefolyását:

— Eremies Szredoje jó barátom volt — mondotta — gyerekkori pajtások, katonatársak voltunk, gyakran mentem hozzájuk látogatába. Egy nap átmentem Novibeesejre, bár semmi dolgom se volt ott, csak azért indultam el, mert ideges voltam és nem bírtam otthonmaradni. A piacon találkoztam Szredojeval és barátságosan üdvözlöttük egymást.

— Mi járatban vagy itt? — kérdezte Szredoje.

— Semmiben, csak úgy eljöttem. Hát te?

— Én szeretnék egy pár malacot venni.

Nézegettük együtt a malacokat, de nem találtunk megfelelőt. Eremies azt mondta, elmegy Vranjevóra, én meg azt mondtam, megyek haza. Akkor inkább ő is jön velem — mondta és elindultunk együtt arra az utra, amelyen ő a más-világra, én pedig a börtönbe jutottam. Pedig akkor még eszememben sem volt, hogy megölöm. Mentünk hazafele, betértünk több tanyára malacot venni, de sehol sem adtak. Egy kut mellett leheveredtünk, én elővettem a tarisznyámból a kenyeret, szalonnát meg a kenyérhúst, amit mindig magamnál hordok, ha hosszabb utra indulok. Levágtam neki is egy darab szalonnát és kenyeret és kínáltam. Evés közben beszélgettünk és Szredoje azt mondta, nagyon sajnálja, hogy nem tudott malacokat venni, pedig 800 dinárt hozott magával. Attól fogva, hogy ezt kimondta, csak arra gondoltam, hogy megölöm a nyolcszáz dinárért. Mikor ő megette a szalonnát odament a kuthoz és vizet ivott.

— Gyere igyál te is — mondta, mire úgy tettem, mintha inni akarnék, felkeltem, odamentem. Miko mellette voltam, a kezemben tartott késsel hirtelen fejbeszurtam kétszer.

— Hát ez mi? — kiáltotta a szerencsétlen. — Mért bántasz te engem? Azzal felemelte a botját és kétszer ráütött. Erre birkózni kezdtünk, de én voltam az erősebb, földhöz vágta és a késsel elvágta a torkát. Ezután kikutattam a zsebeit és elszedtem a pénzt. Miközben kerestem, egyszer csak látom ám, hogy a halottnak vélt Szredoje kinyitja a szemét és rámnéz szomorú tekintettel.

— Szent Isten — kiáltottam — hiszen ez a halott feltámadt.

Megijedtem, hogy magához tér és el-

árul, gondoltam, ha már benne vagyok, ellátom én a baját úgy, hogy, többé sohasem fog feltámadni. Azzal vettem a késemet és még egyszer megöltem: levágtam a nyakát a fejről, hogy csak a bőr tartotta. A késem életlen volt és vagy tíz percig kellett bajlódnom vele. Ez volt a vesztém, mert közben arra

jöttek a pásztorok és megláttak. Menekülni próbáltam, de ők üldöztek és mindig a nyomomban voltak. Egyszer csak megálltam, bevártam amíg üldözőim odaérnek és azt mondtam nekik:

— Megöltem Szredolet. Megadom magam, gyerünk! — azzal a kezemben levő véres konyhakést messzire hajítottam, hogy ne féljenek tőlem. A kés egy árokba esett, engem pedig a pásztorok bekísértek a csendőrséghez, ahol az elrablott pénzt teljes egészében elvették tőlem.

A borzalmas bűncselekmény főtárgyalása valószínűleg március elején lesz.

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ hangversenytermében: Hétfőn, február 20-ikán Karin Michaelis dán írónő német nyelvű előadása: »Szerelmem, házasság és válás.«

— Rajics Szvetiszláv főispán Beogradban. Becskerekéről jelentik: Rajics Szvetiszláv beogradi tartományi főispán aki egy héti Becskereken időzött, hétfőn reggel visszautazott Beogradba.

— Személyi változások a becskerekeli városkészen. Becskerekéről jelentik: Rajics Szvetiszláv főispán Lazics Tósát, az alig két hete kinevezett városi katonai tanácsnokot állásától felmentette és helyére Sztrefanovics Milos adóügyi tanácsnokot nevezte ki, akit szintén csak két hét előtt neveztek ki adóügyi tanácsnokká. Sztrefanovics helyébe a főispán Kirtyánszki Ljubomir volt városi főszámvevőt nevezte ki a városi adóhivatal főnökévé.

— Kiténtetett szuboticei iskolaigazgatók. Ófelsége Alekszandar király ukázta irt alá, amellyel több vajdasági tanított és igazgatót részesített kiténtetésben. Többek között a Szent Száva-rend ötödik osztályával tüntette ki a király Radasin Sztetozár, Medakovics Ilija, Vuletin Ivó és Horvácki Márkó szuboticei igazgató-tanítókat. A kiténtetett tanítóknak ünnepélyes formák között legközelebb át fogják nyújtani a kiténtetéseket.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelentése szerint változékony enyhe idő várható gyenge éjjeli faggal.

— Megkezdődött a csehszlovák bányászsztrájk. Prágától jelentik: A bruxi és teplitzi kerületben a bányamunkások hétfőn reggel megkezdték a sztrájkot. Csak a biztonsági szolgálatot ellátó bányászok szálltak le a tárnákba.

— Bány Vilma Budapestre érkezett. Budapestről jelentik: Bány Vilma, a magyar származású világhírű amerikai filmsztar vasárnap éjszaka háromnegyed tizenkettőkor a bécsi gyorsal Budapestre érkezett. A művész egyedül jött, férje az ugyancsak népszerű Rod la Rocque nem kísérhette el, mert szerződése most is Hollywoodhoz köti. Bány Vilma a Hungáriában szállt meg, hétfőn reggel pedig kisetett szüleihez Pestszentlőrincbe, ahol két hetet szándékozik eltölteni.

— A szuboticei iparosok a cégtábla adó ellen. A szuboticei ipartestület városi képviselői interpellációt adtak be a városi képviselőtestülethez, amelyben kérik, hogy teljesen töröljék el a cégtáblaadó, amit Gyorgyevics Drágószláv ideje alatt szavazott meg a kinevezett kislest tanács. Az ipartestület képviselői számitanak a Lloyd képviselői és más pártok segítségére is és igyekeznek a radikális pártban is hangulatot teremteni a radikális pártban is hangulatot teremteni az ügy érdekében. A szuboticei kereskedőknek és iparosoknak már régi sérelme a cégtábla adó, amely az országban csak Zagrebban, Beogradban és Szubotician van és remény van rá, hogy belátásra bírják a városi tanácsot. A kereskedők és iparosok utaltak arra is, hogy a hivatalos kimutatások szerint, amit a Bács-megyei Napló közölt le, a kereskedők és iparosok aránytalanul több adót fizetnek, mint a földbirtokok és erre való tekintettel is kéri a cégtábla adó eltörlését, ami leginkább a kereskedőket és iparosokat sújtja.

— Vázkmerő betörés Belacrkván. Belacrkváról jelentik: Spahe Valentin szőlőtermelő feljelentést tett a belacrkvai rendőrségen ismeretlen tolvaj ellen, aki Karagyorgye-ucca 15. szám alatti lakását fényes nappal kifosztotta. Déllelőtt tízenegy óra után, amikor csak a felesége tartózkodott odahaza, megjelent a lakásban egy harmincöt-negyven év körüli, jól öltözött férfi. A betörő megfenyegette a kétségbeesett asszonyt, hogy megöli, ha segítségért mer kiáltani és bezárta az egyik udvari szobába. Ezután az ismeretlen rabló átkutatva az egész lakást, onnan minden értékes tárgyat és ezer dinár készpénzt elloplott. A rendőrségen kihallgatták Spahe-t is, aki pontos személyleírását adott a betörőről.

A becskerekeli törvényszék hétfőn folytatja a milliós vasuti kasszarablás bűnpörének tárgyalását

A tanuk terhelően vallanak Vasziljevics és társai ellen — Trifunovicot, mint notórius tolvajt ismerte a becskerekeli rendőrség — Vasziljevics mint testvérét mutatta be a szökésben levő Trifunovic Dragomirt

A hétfői tárgyaláson Momirovics Veljko rendőrfőkapitány is vallomást tett a szuboticei nyomozásról

Becskerekéről jelentik: A becskerekeli törvényszék hétfőn folytatta a milliós becskerekeli vasuti kasszarablás pörének tárgyalását, amelynek fővádlottjai Vasziljevics Milojó vasuti hivatalnok és Trifunovic Vojisláv szuboticei kereskedő. A bíróság folytatta a tanuk kihallgatását. Ikonics Akszentije, Bosnyák István vasuti ellenőrök, Milosevics Péter becskerekeli vasuti osztályfőnök után, dr. Momirovics Veljko szuboticei főkapitányt hallgatták ki, aki a szuboticei nyomozást ismertette.

— Mi a becskerekeli rendőrség megkeresésére folytattunk vizsgálatot — kezdte vallomását Momirovics rendőrfőkapitány. — A fogházunkban volt egy Divaljacski nevű ember, aki azt vallotta, hogy Zagrebban együtt volt Trifunovic Dragomirral, a szökésben levő egyik vádlottal és Trifunovic állítólag azt mondta neki, hogy Szubotician egy pincében több százezer dinárt ázott el. Divaljacski pontosan meg is jelölte a helyet, én azonban nem tartottam valószínűnek a dolgot, mert ha Trifunovic valóban elásozott volna pénzeket, egy ilyen kétes embernek nem árulta volna el a helyet. Mindennek ellenére, lelkiismeretem megnyugtatóra mégis kimentünk a megjelölt helyre, ott azonban nem találtunk semmit.

Bunic elnök: Fel volt turva a hely? Momirovics Veljko: Nem.

Az elnök: Matics detektiv azt vallotta, hogy friss földturást találtak a pincében.

Momirovics: Matics bolond és az őrlétek házában van Módoson. Őt egyáltalán nem lehet komolyan venni.

A szuboticei főkapitány ezután elmondta, hogy Szász Leó szuboticei kereskedőtől elloptak ékszereket. A gyanu Trifunovicra terelődött, aki egy zálogházban értékes ékszereket helyezett el. A zálogházi ékszereket megmutatták Szászának, aki azonban kijelentette, hogy ezek nem az ő ékszerei.

Bratic védő (a tanuhoz): A szuboticei rendőrségnek többször volt dolga Trifunovic Vojislávval? Megbízható, vagy megbízhatatlan embernek ismerték? Momirovics Veljko: En 1926 óta vagyok a szuboticei rendőrségnél. Anyit hallottam, hogy Trifunovicot Noviszadról lopás gyanuja miatt kiutasították, de ezt nem tudom biztosan. Azt tudom, hogy Szubotician élelmiszerüzlete van és nagy forgalmat csinált. Mikor a becskerekeli rendőrség megkeresésére letartóztattuk, az üzletben körülbelül két vagon krumplit találtunk.

A »szemtelen zsidó« és a többiek

A bíróság ezután három szakértőt: Matics Brankó szuboticei vasuti inspektort, Szenicsar Fran becskerekeli vasuti állomásfőnököt, Főcze István vasuti főtisztviselőt hallgatta ki arra nézve, hogy a vasuti jegyekkel miképpen lehet elkövetni csalásokat. A szakértők kijelentették, hogy az ugynevezett úrjegyekkel, minthogy pontos ellenőrzés lehetetlen, a vasutnál sürin követnek el csalásokat.

Bradvarovics Péter becskerekeli forgalmi főnök volt a következő tanu. Az elnök arra nézve kérte felvilágosítást, hogy a betörés idején Goldberger vasuti hordár valóban tett-e nála följelentést Vasziljevics ellen a jegycsalások miatt. Bradvarovics kijelentette, hogy a följelentésre nem emlékszik, mire az elnök elszólitja Goldberger-t, aki elmondta, hogy a följelentést annakidején megtette.

Vasziljevics vádlott (indulatosan): Ez a Goldberger egy szemtelen zsidó, akit toladásáért többször megvertem. Most bosszúból vall ellenem.

Rajics Vladiszláv főtárgyaló: Teszler Miklós vasuti hivatalnok és Mreva

Péter tettek ezután vallomást. Mrgyatól az elnök ezt kérdezte:

— Igaz, hogy Atyimovics kalauzt rá akarták beszélni, hogy terhelően valljon a vádlottak ellen?

Atyimovics mondta nekem, hogy ábeszéltek a terhelő vallomásra, pedig én nem tud semmit.

Jurisin Zsiva vasutashoz ezt a kérdést intézte Bunics elnök:

— Igaz, hogy Risztics, aki terhelően vallott Vasziljevics ellen, a tárgyalás előtt kijelentette maga előtt, hogy be fogja mártari Vasziljevicsset?

Erről nem tudok — válaszolta a tanu.

Mirkov Dusan becskerekeli nyugalmazott rendőrmester kihallgatása következett. Mirkov elmondta, hogy Trifunovic Dragomirral talált egy igazolványt a szuboticei rendőrségtől, egy Patics-párti igazolványt, de utóval nem volt nála.

Az elnök: Dimitrijevic Neven rendőrfőkapitány ur azt vallotta, hogy a detektívek jó barátságban voltak gyanus elemekkel, akik sokszor hivatalukban keresték föl a detektíveket. Igaz ez?

A tanu: Erről én nem tudok. A betörés napján korán bementem a hivatalba. A vasutról telefonáltak, hogy nagy betörés történt. Dimitrijevic rendőrfőkapitány egy detektívtel kiment az állomásra, azonnal egy óra múlva azt embert hoztak magukkal, akiket a betöréssel gyanusítottak. Az embereket a detektív-szobában helyezték el ahova később bejött Pajevics Vojka, aki nagyon lármás ember. »Mi az, a vasutnál már megint loptak« — mondotta és ekkor lépett be a szobába Dimitrijevic kapitány. Dimitrijevic azt mondta Pajevicsnek, hogy a nyomozásba ne avatkozzon bele, mert azt ő maga fogja lefolytatni.

Oszlovics védő (a tanuhoz): Igaz-e, hogy a detektívek nem voltak megbízhatók?

Az elnök (tanuhoz): Erre ne feleljen. Bratic védő: Igaz, hogy a vasutigazgatóság 50.000 dinár jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek?

A tanu: Dimitrijevic rendőrfőkapitány mondotta, hogy majd később kifizetik valami jutalmat.

A becskerekeli nyomozás

Makszimovics Nikola becskerekeli bűnügyi rendőrfőkapitány a következő tanu, aki annakidején Dimitrijevicstől átvette a hivatalt és a vádlottakat letartóztatta.

— Vasziljevics ellen — mondotta — az volt az első gyanu, hogy a kirabolt kasszában maradt egy vardar-skatulya, melyben elromlott vasuti jegyek voltak. Ez azért volt gyanus, mert este, mikor a pénztáros a csomagokat a kasszába elhelyezte, Vasziljevics megkérdezte tőle, mi van a vardar-skatulyában. A másik gyanus körülmény az volt, hogy Vasziljevics, mikor este a szolgálatot átadta, nem ment haza, hanem az állomáson maradt és noszabb időre bement a főnöki irodába, ahol a kassa el volt helyezve. Trifunovicot azért vettük gyanuba, mert közismert tolvaj, aki a mozdópostá kirablásakor is az állomáson volt. Vasziljev társaságában sürin látták, Vasziljev mégis azt vallotta előtte, hogy Trifunovicot nem ismeri. Gjelosevics vasuti hivatalnoknak egy ízben úgy mutatta be az állomáson Trifunovicot, mint testvérét.

Vasziljevics vádlott (közbeszó): Makszimovics megverte a rendőrségen Gjelosevicsset, hogy ellene valljon.

Bratic védő (a tanuhoz): Mit mondott önnek Milodanovics Etel, Trifunovic menyasszonya?

A tanu: Azt mondotta, hogy Trifunovic Dragomir 100.000 dinárt ígért Di-

mitrijevicnek, ha szökni enged. Trifunovic meg is szökött, hazament Szerbiába és onnan küldött pénzt Dimitrijevicnek.

Az elnök: Igaz, hogy megverte Gjelosevicsset?

A tanu: Nem vertem meg.

Pajevics Vojka becskerekeli detektiv elmondta, hogy ismerte Trifunovic Dragomirt, de nem járt föl soha a detektiv-szobába.

Az elnök: Dimitrijevic rendőrfőkapitány szerint önkézz gyanus alakok jártak látogatóba.

A tanu: Ez nem igaz. Dimitrijevic ezt azért mondta, mert dühös, hogy a tetteseket nem tudta kinyomozni.

Kozlovaeski Milán detektiv, majd Risztics Nikola vasutas tett vallomást. Risztics elmondta, hogy Davidovics megfenyegette, hogy kiveri a fogát, na terhelően mer vallani.

Párvány ügyész: A szünet alatt, a folyosón mondta magának Vasziljevics, hogy jobb lesz, ha semmit sem vall.

Igen, egy börtönőr is hallotta.

Megbízhatók-e a becskerekeli detektívek?

A következő tanu Bugaresics Lázár, aki lényegtelen vallomást tett, utána Pikulovics Zsivkót szólították elő. A tanutól az elnök megkérdezte, hogy mi a foglalkozása, mire Pikulovics rövid gondolkodás után így felelt:

— Mindennek foglalkozom, csak lopással és gyilkossággal nem. A főfoglalkozásom a kártya. Ebből tartom el magamat.

Pikulovics, aki már vagy huszszor ült különböző börtönökben, elmondta, hogy Trifunovicot Szentán mutatta be neki Davidovics.

— Hallottam róla szép dolgokat — folytatta — mindenféle piszkos dolgokat. Minden rosszra kapható lopástól a betörésig. En mindezt megmondtam Dimitrijevic rendőrfőkapitánynak, hogy elősegítem a nyomozást.

Rachov Sztetozár volt becskerekeli állomásfőnök-helyettes elmondta, hogy neki egy ízben Vasziljevics mint testvérét mutatta be Trifunovicot a becskerekeli főnöki irodában.

Veszics Antal távirász, aki a betörés idején szolgálatot teljesített, elmondta, hogy Vasziljevics a szolgálat után is az állomáson maradt és közben a főnöki irodában is megfordult, ahol állítólag a fogát mosta.

A tárgyalást ezután az elnök befejeztette és folytatását délelőtre tűzte ki.

Noviszadon lelőtt egy embert a katonai járőr

Noviszadról jelentik: Noviszadon hétfőn este negyed tíz órakor a Kraljica Marija-uton az egészségügyi palota közelében lövés dördült el. Nemsokára egy katona bement a városkészen és előadta, hogy a katonai járőr előtt egy embert. Megállapították, hogy az illető za uccán megfogta a katonák puskáit és nem akarta elengedni. A katonai járőr vezetője erre leemelte puskáját és a polgárt lelőtte. A lelőtt ember még él, de kihallgatni és személyazonosságát megállapítani még nem lehetett.

A Bácsme gy ei Napló előfizetőinek négy sorsjegyet húzták ki az osztály-sorsjáték második húzásán. Az állami osztály-sorsjáték február 9-iki második osztályában a Bácsme gy ei Napló előfizetői már háromszázötven sorsjeggyel játszottak. A következő számú sorsjegyet tartottuk fenn olvasóink részére:

99.401—99.462	62	darab
99.462—99.470	7	darab
99.472—99.500	29	darab
108.801—108.854	54	darab
108.856—108.900	45	darab
110.101—110.200	100	darab
98.759—98.761	3	darab
97.142—97.160	19	darab
97.181—97.190	10	darab
98.701—98.705	5	darab
99.171—99.173	3	darab
111.034—111.037	4	darab
120.881—120.883	3	darab
120.894—120.896	3	darab
122.918—120.920	3	darab

Az összes sorsjegyek száma tehát háromszázötven.

Ebből a háromszázötven sorsjegyből február 9-én mindössze négy sorsjegyet húztak ki a legkisebb — háromszáz dináros — nyereménnyel. A kihuzott sorsjegyek száma

99.446—108.822
110.156—97.154

A feltételek értelmében ezek helyett a kihuzott sorsjegyek helyett új sorsjegyeket vásárolunk, úgy hogy a harmadik húzásnál előfizetőink változatlanul háromszázötven sorsjeggyel vesznek részt, még pedig háromszáz sorsjeggyel játszanak azok, akik 1928. január 1-től kezdve félévre előfizettek, s ötven sorsjegyet nyereménnyel jut azoknak, akik március elsejéig beküldik a négy hónapra szóló előfizetési díjat.

— Letartóztatott földművespárti elnök. Becskerekéről jelentik: A melencei földműves ifjak egyesületének vasárnapi közgyűlésén kibuktatták az eddigi elnököt, aki radikális volt és Nemcevs Zsiva földművespártit választották meg. Az új tisztikar le akarta magát fényképeztetni, amikor a csendőrség a fényképezés műtermében letartóztatta Nemcevet. Az esetről nyomban értesítették Vujics Dimirije földművespárti képviselőt, aki kiment Melencére és érdeklődött pártíve letartóztatásainak okai felel. Megtudta, hogy a rendőrség a novibecsei fészék gabiró rendelete alapján tartóztatta le Nemcevet mint kommunistagyantust, a mit az is bizonyít, hogy vörös ingben akarta magát fényképeztetni. Vujics képviselő visszatért Becskerekre és rögtön interveniált Rajics Szvetisláv főispánnál, aki megígérte, hogy intézkedni fog.

— Halálozás. Neuhaus Lipót régi tekintélyes szuboticei kereskedő, aki néhány évvel ezelőtt költözött gyermekeihez Budapestre, súlyos betegség után hetvenhat éves korában Budapesten meghalt. Halálát Szubotícán kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja. Temetése kedden délután három órakor lesz a rákoskeresztúri zsidó temető halottas házából.

— Harc a vagonosztogatóva. A bajmoki csendőrség pénteken letartóztatta Gömőri Antal ismert szuboticei betörőt, aki a letartóztatott Szalai rablóbandájához tartozott. A bajmoki csendőrség éppen akkor fogta el, amikor a Szubotica—szombori tehervonat egyik vagonját feltörte és onnan a mozgó vonatból kidobálta az értékesebb szállítmányokat a vasúti töltés mellé. Gömőrit a csendőrség beszállította a szuboticei kórházba, mert letartóztatása alkalmával, amikor leugrott a vonatról, megsérült. Gömőri szombaton délután a szuboticei rabkórházból egy őrizetlen pillanatban megszökött és Kisbajmokra ment egy vendéglőbe, ahol bál volt, de nem sokáig élvezhette a szabadságot, mert a kisbajmoki rendőrség megtalálta. Gömőri, amikor megpillantotta a rendőröket, kiszaladt a vendéglőből és átugorva a kerítésen, a város felé szaladt. A rendőrök utána vetették magukat és megállásra szólították fel, majd amikor Gömőri tovább szaladt, többször utána löttek. A golyók nem találtak és Gömőri megadta magát. A rendőrség hétfőn délelőtt beszállította a szuboticei ügyészség fogházába.

Mennyi bélyeg kell a számlákra? A most folyó bélyegraziák során több oldalról felmerült a kérdés, hogy miképp kell a számlázott »fizetve«, »pláceno« jelzéssel átrított számlákat felbélyegezni. Tájékoztatásul közöljük, hogy magánszemélyek s vállalatok részére kiállított ilyen számlák után külön nyugtabélyeg nem jár, hanem csak a rendes számlabélyeg száz dinárig fizet, ezen felül husz para. — Közhatalóságokhoz, vagy állami intézményekhez benyújtott számlákra azonban az illetéktörvény 34. tétele szerint a számla összege után még félszázalék nyugtabélyeg is jár.

— Községi jegyzőnek nevezték ki a kikindai főkapitányt. Becskerekéről jelentik: Rajics Szvetisláv beogradi tartományi főispán hétfőn felmentette állásától Arsenijevics Alekszandar kikindai főkapitányt és Mramorak községbe jegyzőnek nevezte ki.

— A véletlenül elsült fegyver áldozata. Szomborból jelentik: A szombori törvénytörő dr. Masirevics Brankó tanácsa hétfőn tárgyalta Tadic Lázár huszonnyolc éves kotlinai szőlőbirtokos bűntudját. Tadicot az ügyészség szándékos emberölés büntetével vádolta, mert Sáfány József gazdalegényt a vállán levő vadászfegyverével mellbelőtte. Sáfány pár órai szenvedés után belehalt sérülésébe. Tadic a tárgyaláson azzal védekezett, hogy nem lőtt rá Sáfányra, hanem a fegyver véletlenül sült el. A bíróság a tanuk vallomásából igazoltnak találta a vádlott vallomását és felmentette. Az ítéletben dr. Vljakovic Mirkó védő megnyugodott, míg dr. Radulics József ügyész felebbezett.

— A becskerei magánalkalmazottak szövetségének közgyűlése. Becskerekéről jelentik: A becskerei magánalkalmazottak szövetsége február 10-ikén tartotta rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen számos indítványt fogadtak el, amelyek az egyesület mintegy harmincöt ezer dinárt kitevő vagyonának biztosítását célozzák.

— Mükedvelő előadás Pacsko-Petrovoszelón. Petrovoszelóról jelentik: A petrovoszelói sport klub mükedvelő gárdája előadta a »Noszty fiu esete Tóth Marival« című darabot. Az együttes valamennyi tagja kitűnően játszott és gyakran ragadtatták lelkes tapsra a közönséget.

— A Noviszadi Almási-templom szláva. Noviszadról jelentik: Vasárnap délelőtt ünnepelte Noviszad legrégebb és legnagyobb temploma, az Almási templom házi szentjének Tri Jerarhának ünnepét. Fél tíz órakor Irenej püspök teljes papi segédlettel és fényes papi ornatásban ünnepi misét mondott, amely déli fél-egy óráig tartott. A templomban a szem-szkiarlovci énekkar adott elő egyházi énekeket. Délután három órakor volt a szokásos kalácsfelvágás, amelyen többek közt megjelentek Irenej püspök, az egész papság, Popovics Dáka nemzetgyűlési képviselő, dr. Borota Branisláv polgármester, Mihajdzsics Sztanoje rendőrfőkapitány, Odavics Risztó a közoktatásiügyi minisztérium szépművészeti osztályának főnöke, Klicin Mita tartományi választmányi elnök, Malinaries Eugen ezredes, a dunai flottilla parancsnoka és mások. Az egyházi szertartás elvégzése után, Vélies György plébános, mint házigazda, felkösztötte Ofelségét a királyt, a polgármestert, Popovics Dáka nemzetgyűlési képviselőt és Odavics Risztó osztályfőnököt. Dr. Borota Branisláv polgármester és Popovics Dáka nemzetgyűlési képviselő felszólalásaikban hangoztatták a nemzeti erők együttműködésének szükségességét és figyelmeztették a jelenlevőket, hogy minden közéleti ügyben tartsák távol maguktól a kicsinyes személyeskedést, amelyek a multban minden együttműködést megzavartak. Nagy érdeklődéssel hallgatták Odavics Risztó osztályfőnök beszédét, amelyben kiemelte a Vajdaságból származó férfiak nagy hatását a szerbiai kultúrára közigazgatásra, gazdasági életre és hangsúlyozta, hogy Obradovics Doszitej, Danisics Gyura, Radicevics Brankó írók és a vajdasági szerbesség többi nagyja döntő befolyást gyakoroltak a szerb irodalomra. Rámutatott végül arra, hogy a vajdaságiak mind nagyobb befolyáshoz fognak jutni a szerbiai közéletre és erre az együttműködésre üritette a poharát. Odavics Risztó osztályfőnök beszéde nagy és mély hatást keltett és annak elhangzása után, hosszasan ünnepeltek.

— Nem szüntetik meg a szuboticei jogi fakultást. A közoktatásiügyi minisztériumban napok óta értekezlet folyik a miniszter és az egyetemi tanárok szövet-sége között arról a kérdéstről, hogy mely fakultásokat kellene a jövő tanévben megszüntetni. Az értekezlettel kapcsolatban Szubotícán vasárnap olyan hírek terjedtek el, hogy a konferencia egyhangulag elhatározta a szuboticei jogi fakultás megszüntetését. A Bácsme gy ei Napló munkatársa illetékes helyen érdeklődött a hírek valóságára iránt és azt az értesülést szerezte, hogy szó sincs a szuboticei jogi fakultás megszüntetéséről vagy áthelyezéséről. A szuboticei jogi fakultás a beogradi egyetemhez tartozik és az értekezleten egyáltalán nem vetődött fel az a kérdés, hogy meg kellene-e szüntetni a beogradi egyetem valamelyik fakultását. Illetékes helyen hangsúlyozták, hogy a fakultás Szubotícán marad.

— Tettenért zsebmetsző. A szuboticei piacon Perovics Obrád detektív tettenérte Gelbenár Erzsébet rovott multu zsebmetszőt. Bekísérte a rendőrségre, ahonnan kihallgatása után átszállították az ügyészség fogházába.

Külföldi tanulmányutamból hazaérkezve intézetemet ultramodern alapokra átszerveztem és a magammal hozott Pantostát, Universal és egyéb készü-lékeimmel teljes sikerrel gyógyítok minden szépségihát. Testápolás és soványítás egyes testrészeken is! Garantiált sikerrel eltüntetek anyajegyeket, foltokat, mitesszereket, szeplőket és redőket, hajszálakat véglegesen elektro-lízissel. Vidéki pacienseim kényelmére otthoni kezelésre kapható: készülék redők' elsimítására, arcápoló, szeplő, máj-folt mitesszer pattanás elleni és arcfé-hérítő krémek és arcvizek nappali és éjszakai használatra, puderek szappanok stb. Tanítványokat állandóan kiképezek. Roth Olga kozmetikai intézete Szubotica, Kralja Alekszandrova ul. 4.

— Szerencsétlenül járt munkás. Zagrebből jelentik: Dokaza Andrija kömüves a Gundulicseva ulica egyik házában lebontási munkálatai közben két emeletnyi magasságtól lezuhant. Súlyos belső sérülésekkel kórházba szállították.

— A Matica Szrpszka kulturális és irodalmi programja. Noviszadról jelentik: A Matica Szrpszka negyven tagu bizottsága vasárnap délelőtt ült össze Vrhovac Radivoj elnökletével, hogy megállapítsa a Matica jövőbeli munkásságának főbb irányelveit. Nikics Fedor szuboticei egyetemi tanár fejtette ki a Matica szociális és kulturális tevékenységére vonatkozó programját. Kasanin Milán, a Beogradban élő vajdasági író, a Matica jövőbeli irodalmi munkásságának megállapítására vonatkozólag tett javaslatot. Dr. Simonovics szombori főorvos felszólalásában a Vajdaság egészségügyi, történelmi, mezőgazdasági, gazdasági és agrárkérdéseivel foglalkozott. Javasolta, hogy a Matica indítson népies nyelvű képes havi folyóiratot, kizárólag jugoszláv szerzők, haladó nemzeti szellemű munkái számára. Az értekezlet érdemleges határozatot nem hozott.

— Ezer orosz halaszt egy jégtomb a nyílt tengerre sodort. Moszkvából jelentik: A Narva torkolatánál, közel a tengeröbölhöz, szombaton ezer halász kiment a befagyott tengerre, hogy léket vágjon és halásszon. A halászok sok szánt és mintegy háromezer lovat vittek magukkal, hogy hazaszállítsák a halászszákmányt. Munkaközben hirtelen támadt vihartól a jég megrepedt és a vihar az óriási jégtombban a halászsokat szánkóktól, lovastól kisodorta a nyílt tengerre. Eddig huszonnégy halász a tengerbe veszett. Miután időközben ismét kegyetlenre fordult az idő, bizonyosra veszik, hogy a jég ismét hamarosan be fog állni és addig repülőgépeken visznek eleséget a halászoknak.

— Kilírták a pályázatokat a szentavárosi állásokra. Szentáról jelentik: A tartománygyűlési hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy Senta város pályázatot hirdet február 17-iki határidővel több állás betöltésére. Pályázat utján tölti be a város a polgármesteri, főjegyzői, adóügyi jegyzői, pénzügyi tanácsnoki, ügyészi, árvászéki ülnöki, építési, számvetői, kórházi előadói, földadányilvántartói, öt adóügyi, gazdaságfogalmazói, felsőhegyi orvosi, városi halottkémiai, két rendőrkapitányi, házipénztári és adópenztári ellenőri, házipénztári, könyvelői és tisztviselői, állatorvosi, levéltárnoki, öt adóbecsüsi, tíz kézbesítői, iktatói, kiadói, rendőrfelügyelői, anyakönyvvezető helyettesi, nyolc szülésznői és öt adóvégrehajtói állást.

— Eljegyzés. Fischer Maca Bacsko-Petrovoszeló és Gujtmann Zsigmond Szubotica. jegyesek. (Minden külön értesítés helyett)

Ne kinozza gyermekeit a közönséges, nyúlós csukamájolajjal
hanem adjon nekik JEMALT-ot, amely minden olyan esetben, ahol csukamájolajat kellene adni, adható a gyermekeknek. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában 11720b

— Előadás a Narodna Odbrana. Noviszadról jelentik: A Narodna Odbrana noviszadi szervezete vasárnap délelőtt a városháza dísztermében értekezletet tartott. Ennek keretében Nedeljkovics Milán kereskedelmi akadémiái igazgató előadást tartott »Az intelligencia és a Narodna Odbrana« címmel.

— Strossmayer-émlékünnepély Noviszadon. Noviszadról jelentik: A Nemzeti Színház hétfőn este a Szloboda nagytermében díszelőadást rendezett Strossmayer Josip Juraj püspök, a jugoszláv eszme nagy előharcosának emlékére. Az előadást nagy közönség jelenlétében Vrhovac Radivoj nyitotta meg emlékbeszédével, majd a szintársulat előadta Vojnovics Ivó: Maskarák az eresz alatt (Maskarate iz spod kuplia) című darabját.

— Kölesönös segítés elve a bírósági restanciák feldolgozásánál. Kuláról jelentik, hogy ott radikális módon láttak hozzá a járásbírósnál felgyülemlt restanciák feldolgozásához. A bírák és a kezelőszemélyzet a hivatalos órákon túl is dolgoznak a az ügyvédi irodák személyzete is dolgozik a telegkönyvi s egyéb restanciák feldolgozásán. Remélhető, hogy a példát másutt is követni fogják.

Hafa Solid harisnyák
Braća Schönberger-nél Noviszad, Jevrejska ul. 6

— Öngyilkos lett egy budapesti nagykereskedő. Budapestről jelentik: Az Andrássy-ut egyik régi üzletének félemeleti irodahelyiségében hétfőn Rein Nándor közismert butornagykereskedő agyonlőtte magát és nyomban meghalt. Levelet nem hagyott hátra, azonban valószínűnek tartják, hogy anyagi összeroppanása készítette az öngyilkosságra.

— Megkezdődtek a beiratások a szombori közigazgatási iskolába. Szomborból jelentik: A szombori közigazgatási iskolába hétőn kezdődtek meg a beiratások. Az első tanfolyamra száz hallgató jelentkezett. A tanfolyam megnyitása csütörtökön délelőtt lesz ünnepélyes keretek között.

Hasszorulás, rossz emésztés, erős bonulási és erjedési folyamat a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés, a nyelv gyulladása, az arcbőr és a háton mutatkozó kiütések, valamint karbunkulusok a természetes »Ferenc József« keserűvíz használatával mellett visszafejődnek. Számos gyakorló orvos a Ferenc József vizet már évtizedek óta mindkét nembeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendel. Kapható gyógyszerárban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

MAGGI^{-féle} leves- és étel-ízestítő

gyenge levesek, mártások és főzelékek javítására.

Üveg szám	0	1	2	3	4	5	6
eredeti Din.	11—	17—	28 50	55—	110—	175—	200—
*utántöltve „	6—	12—	20—	40—	—	—	—

* a nagy MAGGI-Üvegből az elhozott kis MAGGI-Üvegcsébe.

MAGGI^{-féle} húsleveskocka

legfinomabb, tiszta húsleves azonnali elkészítésére.

Az egyes kocka Din. 1¹⁰.

MAGGI^{-féle} készítmények „sárga-piros” csomagoláson a „MAGGI.” névet viselnek.

— A szombori magyar iparosdalárda táncmulatsága. Szomborból jelentik: A szombori magyar iparosdalárda szombaton a Polgári Kaszinó helyiségeiben táncmulatsággal egybekötött estélyt rendezett. A műsor keretében Ginál Istváné, Bogisics Márton és Ujkeri Antal előadták a »72-es számú órház« című bohózatot.

— Spanyoljárvány Noviszadon. Noviszadról jelentik: Az utóbbi napokban Noviszadon erős mértékben lépett fel a spanyoljárvány. A betegség a legtöbb esetben könnyű lefolyású.

Dr. Vécsei Jenőné kozmetikai szalonja különleges arc- és bőrápolás, villany- és kvarcfénykezelés. Lakás: Trg. Círil i Metod 5, I. Tel. 539.

— A szombori zsidó ifjúsági egyesület kulturstéje. Szomborból jelentik: A szombori zsidó ifjúsági egyesület kedden este a Lloyd nagytermében fél kilenc órákor kulturstélyt rendez, amelyen dr. Dohány Gyula felolvasást tart és közreműködnek még Sándor Imréné, szombori zongoraművész és Fried László.

A legújabb Bárium-esővek. A nemes fémek emissziós tulajdonságai terén történt fáradságos kutatások után megállapították, hogy a tiszta fémbarium alkalmas emissziós célokra, azonban a tiszta báriumfém gyártásánál majdnem áthidalhatatlan nehézségek mutatkoztak. A Tungstram cég laboratóriumának sikerült a legmodernebb metallurgiai rendszerek észszerű kihasználásával nemesak huzott báriumfémcszálokat, hanem teljesen egyenletes anyagot előállítani. Az eddigi tapasztalatok szerint ez a drót bizonyult a legideálisabb fűtőszálnak a rádióesővekben, mert ezzel a legkevesebb fűtőáram használata mellett teljesen egyenletes és igen magas emissziót érünk el egész égési időtartamuk alatt. A báriumfémcszálok élettartama ugyiszólyán végtelen. Mindezek olyan tulajdonságok, amelyekre más fűtőszáloknál ellátott esőveknél még nem volt példa. A báriumcsővek minden kapcsolásra alkalmasak, de legfőbbkétesben bevalnak mindenemű amatorkapcsolásnál. Különleges Audionmagas és alacsony frekvenciájú erősítőcsővek készültek báriumból, amelyek mint végerősítő esővek nagy emissziójuknál fogva egyedülállóak. Az amatőröknek speciális oscillátóresővek állnak rendelkezésre. Ezeket a csőveket az amatőröknek legjobban ajánljuk, kaphatók minden jobb rádióüzletben vagy pedig a Tungstram d. d. zagrebi vagy beogradi fiókjánál.

— A csakovci zsidó nőegylet műsoros estéje. A csakovci zsidó nőegylet szombaton este jótékonycélu műsoros táncestélyt rendezett. Az előadás keretében élőképeket és zeneszámokat adtak elő. Buchwald Luci énekszáma, dr. Gröger, Kaufert Leó hegedűművész Tisler Béla kísérte zongorán. Jakovljevic Voka groteszk táncokkal szerepelt. A rómi nevű kártyajátékot képekben előadták: Kelemen Zs., Kelemen K., Binder G., Nyiri M., Rosenfeld B., Hirschon O., Rosenbergh M., Kövesi S., Toher R., Hidvégi K., Hoffman B., Gerstman Borika. A zongoránál Bauman Vilma ilt. A rómit Meider J., Löbl Á., Steiner és Singer játszották. Az előadást reggelig tartó táncmulatság zárta be.

FILM

Halállégió

A Lifka-mozi új filmje

A film mai formájában ritkán hoz valami újat. Eltekintve néhány bátor és elismerésméltó kísérlettől, amely azonban soha sem lehet tekintettel a tömegek izlésére és az ugynevezett kasszasikerre, többnyire jól-rosszabbul kieszelt mesét kapunk, amelyben majdnem mindig a szerelem a domináló elem és a nagy tömegek izlése majdnem az egyetlen útmutató, az egyetlen irányító, amely után a szövegíró és rendező igazodik. Feltűnő, hogy a Lifka-moziban hétfőn bemutatott »Halállégió« című amerikai film, ha nem is hoz merész újítást, mégis szakít a sablonnal és rendezője mégis olyan filmdrámát alkotott, amely a legszűkebb tömegekben is óriási visszhangot kelt és nagy sikere száz százalékig biztosítva van. A »Halállégió« ben a szerelemnek egészen alárendelt szerepe van, amely majdnem egyenlő a semmivel és a filmben mindössze két nő szerepel, ez a két szerep azonban szintén ugyiszólyán csak epizód szerep. E helyett a testvéri szeretet apoteózisát adja ez a film, ha erősen túlozva is, de szépen, sok helyen költői szárnyalással.

Az idegenlégióban és a homoksivatagban játszódik a film. A legmarkánsabb színpel, erősen realiztikus esztétikussággal festi azt a sokszor Dante pokára emlékeztető horzalmat, amelyben a világ minden részéből összeverődött sokrétű csemekék az idegenlégióban részük van. Ilyen szempontból a »Halállégió« propagandafilmmek sem rossz, mert a leghatásosabb hatás mindenkinek, bármily kalandvágyó legyen is, az idegenlégió ellen. A sivatagban felvett képek feledhetetlenül szépek. Szinte érezzük a nap forró izzását, az elviselhetetlen trópusi levegőt, amely izzóan és nyomasztóan lengi át az egész képet. Ezek a felvételek különösen jók és meg a felvett amerikai rendezésnek és fotográfálásnak is díszességét jelenek. Szokatlanul ügyes azonban a esemény felépítése is. A rejtélyes kezdet: a magára hagyott sivatagi erőd, őrhelyein a halott katonákkal azonnal a feszültséget kelti a nézőtérben, amely aztán mindvégig megmarad, sőt fokozódik és nagyon ötletes az a mód, ahogyan a rendező a végén az első felvonás legtöbb jeleneténél újabb és részletesebb fotográfálásával megoldja a rejtélyt.

A »Halállégió« annyiban is hoz újítást, hogy részben szakít a »happy end«-del és ez nem lekecsinyítendő eredmény egy amerikai filmmel. De az egész mesés szövegben van az izgalmaság mellett valami jóleső frissesség és drámai tempó a felvételekben sok művészi képszerű hatás és az ostromlott erődben lejátszó jelenetekben a borzalmakkal kacérkodó, de nagyszerűen megcsinált jelenetek. Kiválóak a film főszereplői is. Ronald Kolman végre ismét egyéniségének és tehetségének megfelelő, kitűnő szerephez jutott és alakítása mindvégig felfelé ível. Egyszerű a kifejezés módjában, nemes és emberi. Kitűnő színészekre bízták a másik két fővér szerepét is. Noah Beery pedig az idegenlégió kegyetlen őrmesterének szerepében monumentális

alakítást nyújt. Soha sincsen benne alaptos és erőltetett vadság, mégsem lehetne a kegyetlenséget, vadságot és szadizmust kifejezőbben szoborba mintázni, mint ahogy ez neki sikerült. Alice Joys a fivérek nevelő-anyaát játssza. Szerepe egész jelentéktelen, mégis nagyszerű művészi kvalitásokat mutat. A darab utolsó jelenetében van egy felvétel, amelyben sirva olvas el egy levelet. Ilyen jelenetnél nincs gyakoribb és közönségesebb — majdnem minden filmben előfordul — mégis ahogy Alice Joys megcsinálja, az megrázóan művészi. Az epizódisták közül különösen Mac Laglen érdemel említést, de karakterfejet ad az idegenlégió majdnem minden katonájára.

A kitűnő nagy film egész héten át színtre kerül a Lifka-moziban és bizonyos, hogy hatalmas sikere lesz.

(I. I.)

KINTORNA

— Honnan jössz ilyen vígan?
— A fogorvostól.
— Ezért vagy olyan jókedvű?
— Ezért. Mert nem volt odahaza.

*

A jó ember ment fel a hegyre. Melegközben egy kis fűt ért utól, aki nagy ügyvel-bujjal cipelni próbált egy nagy telet, letakart kosarat, de nem bírta. A jó ember felvitte helyette, mert meg sajnálta a gyereket. Holtfáradtan és izzadtan tette le a kosarat a hegy tetőjén.

— Mi a fene van ebben a kosárban — kérdi bosszusan — hogy ilyen nehéz?
— A kis öcsém — feleli a gyerek — lusta volt gyalog feljönni.

*

A nagyságos asszony üdülőhelyen van, ahol soványító kúrát használ. Ennek eredményéről a következőket írja férjének: »Négy hetes kúra után eredeti súlyom felére fogytam. Meddig maradjak még?«

A gyengéd férj így válaszol: »Még négy hétig.«

*

Két férfi egy éjszakai ivás alkalmával ismerkedik össze és nagyszerűen összebarátkoznak. Hajnal felé megszólal az egyik:

— No, sajnos haza kell mennünk. Mit szól a maga élete párja, ha ilyen későn megy haza.

— Semmit. Én nőtlen vagyok.
— De ember, az Isten szerelmére, mért ül akkor maga annyi ideig egy ilyen lokálban?

KÖZGAZDASÁG

A jugoszláv tőzsdék elkészítik az új tőzsdetörvény javaslatot. Dr. Krajaec Iván kereskedelmi miniszter korábban elkészítette az új tőzsdetörvény-tervezetet és azt véleményezés végett megküldötte az összes jugoszláv tőzsdéknek. A törvénytervezet azonban eddig nem került a nemzetgyűlés elé. Az ujonnan megalakult jugoszláv tőzsdeszövetség azonban mielőbb tető alá szeretné hozni ezt az új törvényt és felszólította az összes tőzsdéket, hogy dolgozzák ki az egész anyagot és észrevételeikkel ellátva juttassák el mielőbb a tőzsdeszövetség elnökségéhez. A noviszadi tőzsdetanács a felszólításnak eleget tett, szűkebbkörű bizottságnak adta ki ezt a munkát, mely tárgyalás alá vette a tervezetet és azt az eredeti formájában változatlanul fenntartani kívánja, amelyet 1926-ban Zagreb-ban dolgoztak ki.

Cépsz- és szabótanfolyam Odzsacin. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamara pénteken Odzsacin cépsz- és szabótanfolyamot nyit, amelyhez mindkét szakmából harminc-harminc iparos jelentkezett.

Építőiparosok értekezlete Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és ipari kamara helyiségeiben vasárnap, február 19-ikén a noviszadi építőiparosok értekezletet tartanak, hogy együttesen állástfoglaljanak az építővállalkozók és az építőiparosok egymásközti viszonya tárgyában.

Részvény társaságok osztalékilletéke. Az illetéktörvény 10. tétele szerint bankok és részvénytársaságok a közgyűlés utáni 15. napon, illetve felelbezés esetén annak eldöntésétől számított további 15 napon belül beizetendő a kifizetett tőntőjóm — dividendák után egy százalék illeték. Ezen határidő be nem tartása háromszoros bírságot von maga után.

Kell-e kisiparosnak s kiskereskedőnek bélyegezett könyvet vezetni? A most folyamatosan levő bélyeg-szemléknél sok helyütt követelik a kisiparosoktól, szatócsoktól és hasonló, a kis ipar körét meg nem haladó egyéb iparengedélyek birtokosaitól, hogy az egyedüli ugynevezett smirbah-ot is bélyegeztessék le. Az illetéktörvény 167. tétele s ennek végrehajtására kiadott utasítás 145. §-a világosan megmondja, hogy csak a bélyegezett cégek és a kis ipart meghaladó üzletek tulajdonosai tartoznak könyveket vezetni s azokat bélyegeztetni. — A kiskereskedők, kisiparosok tehát a kirótt büntetések ellen jogosan élhetnek felelbezással. Igen sok üzletben vezetnek még a régi rezsim alatt hitelesített könyveket, miután azokban még hely van. Ezeknek pótlólagos utánbélyegzése nem követelhető, miután a pénzügyminiszter illetékvezérigazgatóságának 84.303/1923. évi sz. rendelete kimondja, hogy ezen könyvek vezethetők, amíg meg nem telnek minden pótbélyegzés nélkül.

E. Szécsi

„PHILATELIA“

bélyegkereskedés Subotica Círla Metoda trg 53 (Teréz templommal szembeni sorban). Nagy választék külföldi bélyegekben. Legújabb kiadású albumok minden nagyságban és katalógusok raktáron. 1417

TŐZSDE

Zürich, febr. 13. (Zárlat.) Beograd 9.135, Páris 20.43, London 25.33 és hétnyolcad, Newyork 519.875, Brüsszel 72.375, Milánó 27.525, Amszterdam 209.275, Berlin 123.91, Bécs 73.20, Szófia 3.745, Prága 15.41, Varsó 58.30, Budapest 90.85, Bukarest 3.19.

Szentai gabonaárak, febr. 13. A hétfői piacon a következő árak szerepeltek: Buza 337.50 dinár, tengeri morzsolt azonnali szállításra 235—240 dinár, tavaszi szállításra 235—230 dinár, takarmányárpa 270 dinár, zab 240 dinár, rozs 300 dinár, köles 230—240 dinár, heremag 1700 dinár, bab 235—240 dinár, burgonya 200—210 dinár. Öremlények: 0-ás liszt 500 dinár, 0-ás liszt g 500 dinár, kettős főzliszt 480 dinár, ötös kenyérliszt 450 dinár, hetes 320 dinár, nyolcas 230 dinár, korpa 225 dinár, konkolydara 240 dinár. Irányzat: szilárd. Kínálat: csekély. Kereslet: élénk.

Szombori terménytőzsde, febr. 13. Buza bácskai vasut 335—340, rozs bácskai vasut 71—72 kilós 300—305, zab bácskai vasut 252.50—257.50, árpa takarmányi 61—62 kilós 270—275, takarmányi 63—64 kilós 280—285, tavaszi 65—66 kilós 300—305, új tengeri bácskai vasut 235—240, bab fehér nem válogatott 5—7 százalékos 325—330, felér válogatott 360—365, lisztek: 0gg 460—480, 0g 460—480, kettős 435—455, ötös 415—435, hatos 340—360, hetes 280—300, nyolcas 220—230, korpa finom 210—215. Irányzat: változatlan.

Noviszadi terménytőzsde, febr. 13. Buza bácskai 77—78 kilós 2 százalékos 330—340, rozs bácskai 72 kilós 2 százalékos 295—305, árpa 270—280, zab 250—280, tengeri bácskai régi 240—250, bácskai 235—245, bánáti III. IV. 242.50—252.50, lisztek: 0gg és 0g bácskai 470—485, kettős 445—465, ötös 425—445, hatos 350—370, hetes 295—305, nyolcas 225—240, korpa jutazsákokban 210—220, bab bácskai fehér 360—365. Irányzat: kellemesebb. Forgalom: 47 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, febr. 13. A gabonátőzsde irányzata javuló, az egyes cikkek ára emelkedett. Hivatalos árfolya-

mok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza márciusra 31.50—31.52, zárlat 31.52 31.54, májusra 32.12—32.16, zárlat 32.14—32.16, októberre 29.76, zárlat 29.76—29.78, rozs márciusra 30.20—30.34, zárlat 30.34—30.36, májusra 30.12, zárlat 30.18—30.20, októberre 24.68—24.70, zárlat 24.70—24.72, tengeri májusra 26.30—26.42, zárlat 26.38—26.40. A készárúpiacon: Buza 31.20—32.25, rozs 29.15—29.35, zab 27.60—28, árpa 27.25—28.10, sörárpa 31—34, köles 22.50—23.50, tengeri 24.25—24.75, repce 49—51, korpa 21.45—21.70.

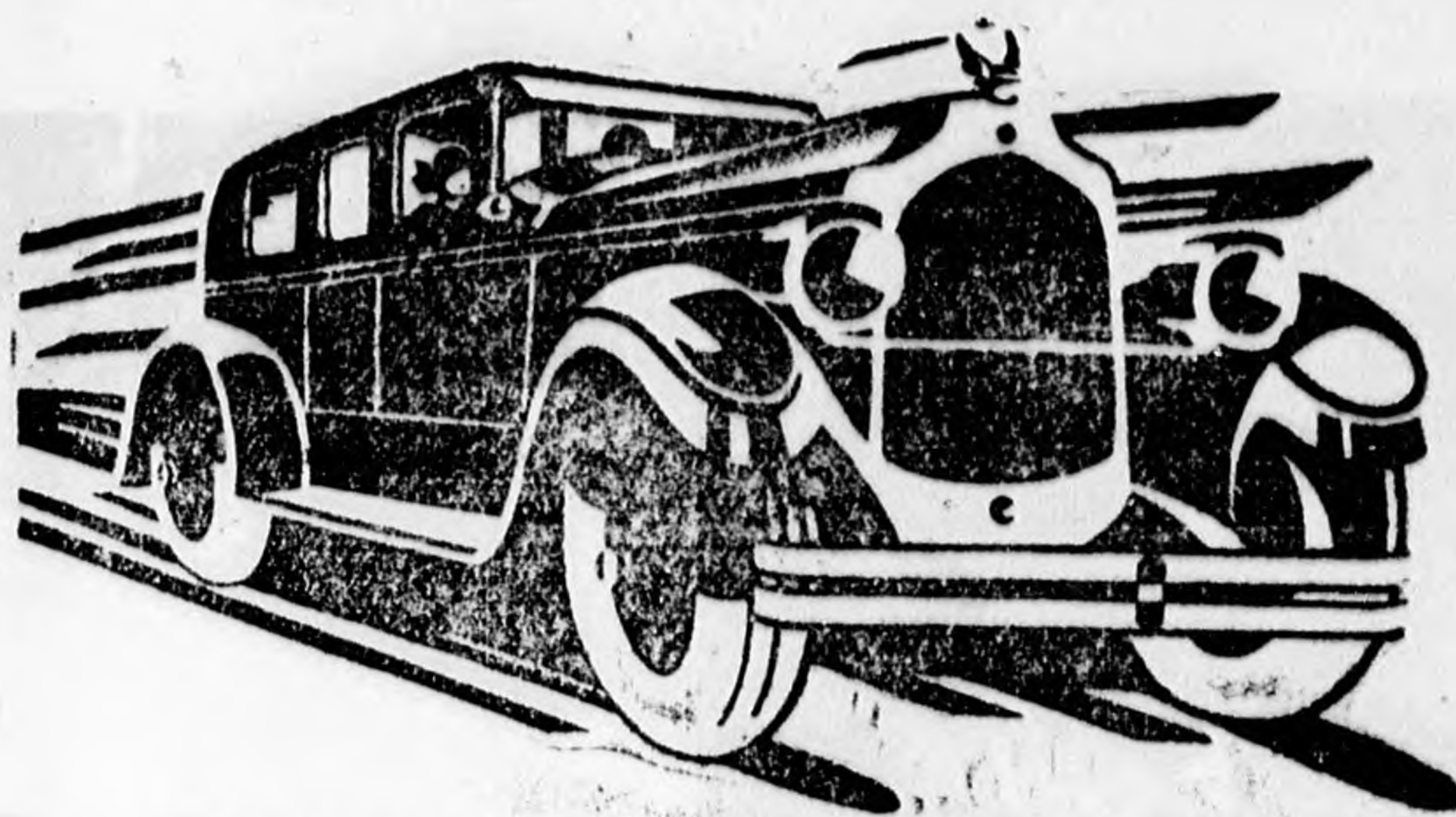
Budapesti állatvásár, febr. 13. A vágomarhavására 599 állatot hajtottak fel. Árak kilónként: Ökör legjobb 92—112, közepes 80—88, gyenge 52—76, bika jobb 96—106, közepes 84—92, gyenge 60—80, tehén jobb 84—104, közepes 72—82, gyenge 52—70, kicsontozni való marha 30—50, növendékmarha 56—88 fillér. A sertésvásárra 3572 állatot hajtottak fel. Árak kilónként élőszűben: Könnyű sertés 1.34—1.58, közepes 1.50—1.52, nehéz 1.56—1.58 pengő.

Budapesti értéktőzsde, febr. 13. Magyar Hitel 39.8, Osztrák Hitel 51.3, Kereskedelmi Bank 119, Magyar Cukor 197, Georgia 15.9, Rimamurányi 111, Salfő 72.2, Kőszén 869, Bródi Vagon 3.7, Beosini Cement 261.5, Nasici 186.5, Ganz Danubius 177.5, Ganz Villamos 162, Athenium 34, Nova 51.3, Levante 27. Irányzat: barátságos.

Vizátlás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 120 (—4), Bogojevó 187 (—3), Vukovár 128 (0), Palánka 121 (+2), Novszad 123 (+1), Zemun 86 (+2), Pancsevó 86 (0), Szmederevó 197 (0), Orsova 162 (+2). Dráva: Osijek 46 (0). Száva: Mtrovca 216 (—8), Beograd 50 (0). Tisza: Szentta 32 (—16), Tiel 128 (0).

A k o r z ó
unalmassá válik
Ö N N E K
ha otthon van tőlünk ó
r á d i ó j a
Konrath D. D., Subotica

A CHRYSLER KOCSIN SEM AZ IDŐ, SEM A LEGERŐSEBB HASZNÁLAT NEM HAGY NYOMOT

Páratlan anyag és gyártás. Vibrációt kizáró hétcsapágyas főtengely. Hidraulikus fékek, melyek automatikusan szabályozódnak, csúszás mentesek és azonnal intenzíven, lágyan és zökkenés nélkül működnek. Hathengeres motor, mechanikus levegőtisztítással, olajsűrűssel és tengelykapcsoló szellőztetéssel. Csakis Chrysler genialis konstrukciói teszik lehetővé, hogy a kocsi a mérföldek tizezreinek lefutása után is változatlan teljesítőképességgel és zajtalansággal működik. Látogassa meg képvisletünket és vigyen egy Chrysler-t próbautra minden költség és vételkényszer nélkül. Chrysler minden típusból gyárt kocsikat, a legváltozatosabb árakon.

VEZERKÉPVISELO JUGOSZLAVIA RESZERE: W. H. SMYTH, BEOGRAD. KÉPVISELO: VRŠAC—ADLER ISTVAN, NOVI SAD—"AUTOCAR" SUBOTICA—WEIGAND & CO. SOMBOR—SZILARD ALBERT, DIPL. ING. BAČKA PALANKA—LÖBL SAMUEL ES FIA.

Chrysler Sales Corporation, Detroit, U.S.A.

A TULSÓ PARTON

Claude Anet regénye (II)

Egy pillanatig még álmodoztam, azután talpra ugorva az ablakhoz szaladtam és kinyitottam. Kint minden megváltozott hirtelen: már nem esett az eső, a fél hold ezüstszerű sugarai megvilágították a délre szálló felhőket. Kis hullámok csapdosták yalink hidját. Egy vadászatra induló éjjeli madár repült el felettünk. A levegő hideg volt, de téli csipősség nélkül. Téli tüdővel lélegzettem: Tavasz van, gondoltam, megjött a tavasz.

Egy óra múlva Isabellenek dicsértem Dzsemilát.

— Bájós leány, tettem hozzá, nem akard férjhez adni?

— Nehezen lennék meg nélküle — felelte Isabelle. — Azután nem is tudom, hogy el akar-ná-e hagyni a házunkat.

Az esték egymást követő során, amikor dolgoztam, Dzsemila besuhant a szobába és frissítő italt hozott. Néha Mirza Ali még ott volt; de ugylátszik, legtöbbször megvárta, amíg eltávozott. Ilyenkor a látogatása egészen találkaszerű volt. Pedig semmi sem történt, csak megbámultam azt, aki így felém jött az éjszakában.

Isabelle bájosan és fantasztikusan öltöztette. Egyszer egy perzsa miniatűr rubintpiros ajku pohárnokához hasonlított. Friss szép arcát a turbán alól kibújó fürtök keretezték, nagy bő bugyogója finom combjaira simult, fiatal szép felsőtestét ezüst gyönggyel behintett tüllmellény takarta. Vagy hindu bajadernek öltöztette, szűk nadrágot adott rá és átlátszó aranszálakkal beszórt bő muszlin ruhát. Színes gyöngysorokkal diszította karját, nyakát és keblét.

Sokáig nem beszélgettünk, csak gyönyör-

ködtem benne, ahogy a szoba félhomályában jöttment, meztelen finom lába a régi szőnyegbe süpedt. Hogy ne melhessen el hamarosan, apró kis szolgálatokat kértem tőle, könyvet vagy gyufát hozzon stb. Sarkára kuporodva nyujtotta át a kért tárgyat. Bámultam a fiatal test állati hajlékonyságát, karesu derekát, gyönyörűen ivelt csipőjét.

Mirza Ali nem távozott. Egyébként semmi módon sem mutatta, hogy a látogató érdekelne. Csak tovább térdelt ott, gitárja volt a kezében. Még fejét sem fordította felé, amikor belépett.

Csodáltam ezt a tapintatlanságnak látszó viselkedést, ilyen finom lelkű érzékeny embernél; szórakozottan esalt ki hangokat a hurokból, bevezető játékként. Dzsemila kíváncsian hallgatta. De a mirza még mindig az előjátéknál tartott és a lány elhagy bennünket, mintha — legalább én azt képzeltem — parancsot kapott volna, hogy ne időzzék mellettem. Lassankint hozzászóktam a mirza jelenlétéhez és nem figyeltem rá.

Egyszer nem volt cigarettám és megkértem Dzsemilát, hogy hozzon egy dobozzal. A szomszéd szobában talált; meggyújtott egy cigarettát és felém nyujtotta. A kiszolgálásnak ez a módja keleten gyakori, de a mi házunkban nem volt divatos. Szívem gyorsabban vert, amikor számhoz emeltem a cigarettát, amely elhozta nekem a szép fiatal leány ajkának illatát.

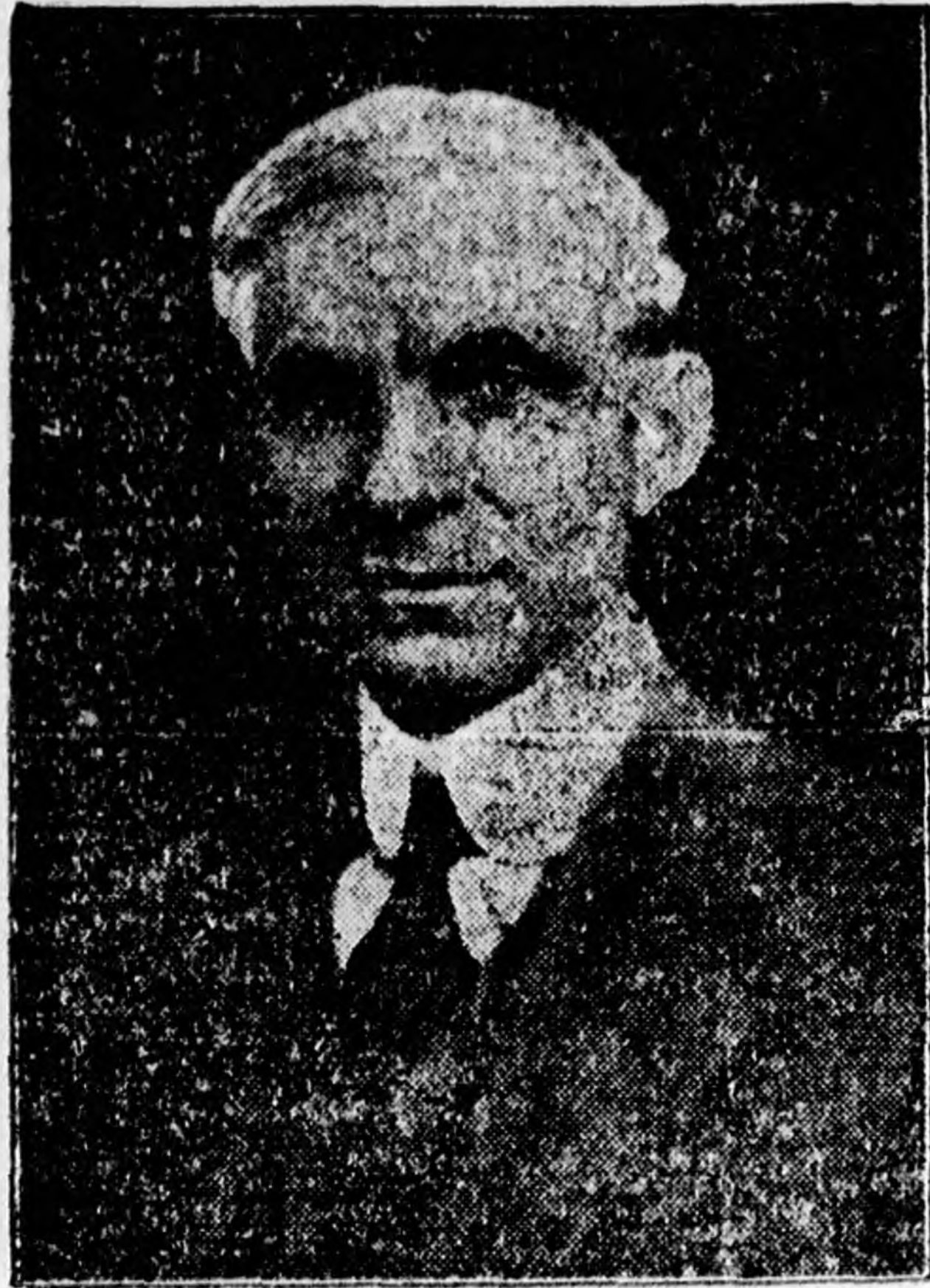
Minden este türelmetlenül vártam. Többször néztem az órára és néhány lépést tettem az ajtó felé... Megjött... Elvettem kezéből az üdítő italt...

Most minden itt tartott a yalinkban, Isabelle, aki ismét a régi volt, a nyelvtanulás mirza Ali-val, ez a lassu séta a perzsa gondolat virágos kertjeiben, az ázsiai muzsika, amely napról-napra mélyebb visszhangot keltett bennem és végül az éjszakánként megjelenő, cédrustermetű bálvány. Mit kívánhattam még? Mit nyujthatott ezekután az európai part?

Nem láttam-e, hogy észrevétlenül mind közelebb kerülök Dzsemilához? Eleinte kíváncsian, bámulattal nézegettem, körülbelül úgy, ahogy egy perzsa miniatűr örökifjú alakját nézném, Utánozhatatlanul nemes testtartása, büszke, ártatlan, gyönyörtigérő arca volt, mint a régi festők tökéletes modeljeinek. De nemsokára parancsoló vágy szállt meg, csak arra gondoltam, hogy magamévá tegyem, mint férfi az érintetlen leányt, aki kísértésbe viszi. Ezt akartam és semmi többet. Ebben az esetben legalább nem vesztegettem az időmet érzelmes ábrándozással. Ezt az iskolát már kijártam...

És mégis nyugtalan voltam. Kezdtém megismerni magamat, ismertem, nem azt a gyengeséget, hanem azt az erőt, amellyel a vágy engem hatalmába kerít. Tudom, mily nehéz küzdelem vár rám, nem tudok ellentállni. De Isabelle? de az egész harmonikus életem ebben a yaliban? Kockára teszem mindez egy szeszély kielégítéséért? Férfi voltam, mérlegelnem kellett cselekedeteim következményeit. Kétségkívül, sok szabadságot engedtem meg magamnak, de távol Isabelle-től. Egy rövid kirándulás az európai parton jelentéktelen kaland volt csak. Minden bizonytalanságban maradt. Szeretője voltam-e vagy sem az írlandi nőnek? Semmi bizonyosság. De szeretőt tartani ugyanabban a házban, ahol Isabelle lakik — Isabelle, akihez ezer kötelék fűz, amelyeket eszembe sem jut szétszakítani — ez komoly dolog. Hogyan lehetne ezt titokban tartani? Hamarosan felfedeznék titkunkat és egy féltékeny vagy indiszkrét cseléd kénye-kedvére lennének kiszolgáltatta. Isabelle meglephetne bennünket. A klasszikus tragédiák örök összeütközése a kötelesség és a szenvedély között most egy török cigarettá füstjén keresztül elevenült meg előttem. És meseország kék ege felettünk! és a délről jövő aranszínű, szép felhők! és mily édes az élet ezeken a partokon! A levegő nem kedvez itt a tragikusnak.

(Folyt. köv.)

HENRY FORD

szózata

a világ összes

automobilistáihoz

Tizenkilenc évvel ezelőtt építettük és adtuk el az első »T« modellű kocsinkat. Ezen kocsi bejelentésével kapcsolatban a következőket hoztuk a közönség tudomására:

»A nagy tömeg részére építettük autót. Ez a kocsi elég tágas lesz a családnak, de a magános utasnak sem lesz túl nagy. Az autót a legjobb anyagból készítjük és a modern mérnöki tudomány legegyszerűbb módszereit használjuk fel. A kocsi ára mindamellett oly alacsony lesz, hogy mindenki, akinek csak mérsékelt jövedelme van, könnyen tulajdonosa lehet ennek az automobilnak.«

Ha üzleti tevékenységemet ma előlről kellene kezdenem, vagy ha valaki azt kérdezné tőlem, hogy mi a véleményem eddigi üzletpolitikámról, úgy a fenti bejelentésnek egyetlen egy mondatát sem változtatnám meg. E néhány szó jellemzi a Ford Motor Company lényegét és munkásságát s megmagyarázza azt a teljesen különleges fejlődést, melyet ez a cég felmutatott.

Az utolsó 19 évben 15 millió Ford-kocsit építettünk és ezzel 300 millió löerővel gazdagítottuk a világot. De ezeket a kocsikat, melyek nevemet viselik, nem tekintem pusztán gépeknek. Ezek a kézzelfogható tanúbizonyságai eszmém és elveim győzelmeinek, melyek mind azt célozzák, hogy mindnyájunk életét kellemesebbé tegyék.

A »T« modell uttörő volt. Mikor elhatároztuk, hogy ezt a modellt fel fogjuk építeni, még nem volt nyilvános kereslet automobilokban. A jó utak ritkák voltak és csak nagyon kevés kalandos hajlamu embernek jutott eszébe, hogy autóbilt vásároljon.

A Ford-kocsi volt az automobilipar uttörője és megindította a modern utépítést. Legyőzte az időt és távolságokat és közvetítette a civilizációt a legtávolabb fekvő vidékekre. A Ford-kocsi tevékenyebbé

tette az embereket. Elősegítette, hogy többet és jobban dolgozzanak, ezt pedig rövidebb idő alatt és nagyobb örömmel végezzék.

Mi még mindig büszkéek voltunk »T«-modellű Ford-kocsinkra. Ha nem lettünk volna azok, úgy egész bizonyosan nem folytattuk volna e modell gyártását ily sokáig. De 1928 nem 1908, sem 1915, sőt nem is 1927.

Új kocsit építettünk, hogy korunk magasabb igényeinek megfeleljünk!

Nagyon jól tudjuk, hogy az utolsó években a viszonyok nagyon megváltoztak és szükségessé tették az automobilkonstrukció fejavítását, valamint finomabbá tételét. Ennek következtében minden ízében új kocsit építettünk, mely elejétől végig teljesen különbözik a régi Ford autótól. Az új, változott viszonyoknak megfelelő és számol napjaink felokozott igényeivel.

Hisszük és tudjuk, hogy az új Ford az automobilipar terén épp oly nagy lépést jelent ma előre, mint annakidején a »T« modell, mikor az 1908-ban piacra került.

Elegáns, tetszetős vonalvezetés és színek.

Az új Ford alapján különbözik a »T« modelltől és ennek csupán azt az egy elvét tartotta meg, hogy a lehető legolcsóbb áron a legjobb minőséget nyújtja. Kiállítás szempontjából egyetlen egy autó sem hasonlítható az új Fordhoz. Ugyanez áll megbízhatóság és olcsó ár szempontjából. Az új Ford vonalvezetése és színei rendkívül vonzóak. Ennél nem kevésbé fontos azonban a motor technikai szépsége. Elsősorban mindig a tökéletes technikai megépítésre kell gondolnunk, ha az új Ford kocsi előnyeiről van szó.

Az új modell rendkívül gyors; oly gyors, hogy korunk minden igényének e tekintetben teljesen megfelel. A világ folyása meggyorsult, ma intenzívebben élünk és intenzívebben dolgozunk, mint valaha. Ismerjük az idő értékét. Ha 1908-ban megelégedtünk 50 vagy 60 kilométeres sebes-

séggel óránként, úgy ma legalább 80 vagy 90 kilométer sebességre tartunk igényt. Mi megadjuk a vevőnek ezt a sebességet.

Zajtalan, kiegyensúlyozott járás minden sebességnél.

A géppel kényelmesen megtehetünk 95 kilométert óránként, míg az új kocsi sebességének felső határai jóval magasabbak ennél.

A nagyobb gyorsaság a jobb fékrendszert tette szükségessé. Az új Ford-féle négy kerékfék a legnagyobb megbízhatóságot és biztonságot garantálja.

Az új Ford járása minden sebességnél csendes és kiegyensúlyozott. A kocsi mozgékony, fürgé és a modern városi forgalomban még könnyebben kormányozható, mint a jólismert »T« modell.

Az új Ford tartós is. A tartósság határozza meg a motor igazi értékét. A Ford-autó mindig ismeretes volt arról, hogy önt biztosan elviszi céljához és onnan visszahozza. Ehhez már a közmondásos és elvitathatatlan megbízhatósághoz társul most az új modell kivételes nagy kényelme és előkelő eleganciája. A Ford kocsiban utazni élvezet lesz, a Ford tulajdonosának ez határozott gazdasági előnyt fog jelenteni.

Az új Fordot nem egy nap alatt építettük és építésének terve sem egy napon belül készült. Mérnökeink már évek óta dolgoztak az új modellen és az én gondolataimban annak terve már, még hosszabb idő óta megszületett. Ha már egyszer megkezdjük a termelést, gyorsan dolgozunk; de a tervezés munkáját igen sokáig végezzük. E tekintetben nem hagyjuk magunkat siettetni. 12 évet fordítottunk arra, hogy a régi »T« modellt tökéletesítsük, mielőtt azt a nyilvánosságnak egyáltalán átadtuk volna. Emléfgova érthetetlen lett volna, ha ezt az új autót piacra hozzuk, anélkül, hogy technikai tökéletességéről megdönthetetlenül megbizonyosodtunk volna.

Minden egyes alkatrészét a gyakorlatban ismételtén kipróbáltuk. E

modell sikere tehát nem kérdéses. Elmaradhatatlan, mert az új Ford azon tapasztalataink eredménye, melyet több mint 15 millió automobilgyártásánál szereztünk.

Ford utak a Ford rendszer nélkül nem lehetségesek.

Az új modellünk ára társaságunk alapvető elveinek megfelelően, feltette alacsony. Mindig az volt az elvünk, hogy inkább sok kocsit adjunk el kis haszonnal, mint kevés kocsit nagy haszonnal.

Aki árainkat utánózni akarná, ezt csak a minőség rovására tehetné. Mi vagyunk a világ egyetlen automobilgyára, mely az östermelést is üzletkörébe vonta.

Mi magunk termeljük a szenet, magunk gyártjuk az acélt és az üveget. A kocsinak majdnem minden egyes részét teljesen egyedül állítjuk elő. Mindamellett elvünk, hogy mindezen a műveleteken nyereszkeskedni nem akarunk. Termelésünk ezen függélyes tagozódása csupán vevőinknek vált hasznára rendkívül alacsony árk formájában. A mi egyedül üzletünk az automobilgyártás, büszkeségünk pedig, hogy a legcsékeltebb haszonnal elégedjünk meg.

Abban a helyzetben vagyunk, hogy új modellünket rendkívül olcsó áron árusíthatjuk, mert új utakat találunk, hogy gyártmányunk értékét emeljük, anélkül, hogy saját gyártási költségeinket lényegesen emeltük volna. Az új modell nem előre meghatározott alacsony ár nyomása alatt készült. Feltettük magunkban, hogy kiváló minőségű kocsit építünk és csak azután találtuk meg annak a módját, hogy azt a legolcsóbban állítsuk elő. Győződjék meg róla, hogy minden, amit a kocsi külsejéről, teljesítkétségéről, kényelméről sőt, mondtam, megfelel a valóságnak. Mi mindig azon voltunk, hogy az automobilipar haladását, a közgazdaság fejlődését és milliónyi ember személyes jólétét fölünk telhetőleg előmozdítsuk. E tevékenységünkben legnagyobb eredményünk azonban új modellünk; az új Ford.

Az új kocsik Beogradban és Zagrebben pénteken, február 17-ikén lesznek kiállítva. Részletes felvilágosítással ugyanakkor bármely autorizált Ford-képviselőt szolgál. Bármely jogosított képviselőt utján egyidőben feladott rendelés egyidőben is kerül leszállításra.

Henry Ford
FORD MOTOR COMPANY
TRIESTE

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk köszönetet mindazonoknak, kik áldo temlékü anyánk:

Schossberger Edéné

szül. Rosenstieck Regina

elhunyta alkalmából egy a temetésen való megjelenésükkel, mint rész veszélylvanitá-ú alkal tájla- munkban rész vettek

Külön hála-va artozunk dr. Sattler Mátyás kezelőorvos úrnak a megboldogult betegsége alatti önfeláldozó, lelkiismeretes kezeléséért.

Novi ad, 1928 február 11

Schossberger Ede és családja

Köszönetnyilvánítás

Mindazonoknak, kik felejthetetlen édesanyánk elhunytá alkalmával részvételükkel tájladmunkat enyitenai igyekeztek, ezúton fogadjak leghá- sabb köszönetünket.

Pulmann- és Wolfram- család

Figyelmeztetés

Ezúton figyelmeztetek mindenkit, különösen pedig a vendéglősöket és kocsmárosokat, hogy a gyám- ság alatt levő Márton Mihály szuboticei lakosnak senki ne hitelezzen, mert azokért felelősséget nem vállalok és nem fizetem azokat ki.

Szubotica, 1928 február 12.

Futó János, ayám

1396

Broj 56/1928.

Dražbeni oglas

Na molbu Fabrike Šećera A. D. u Velikom Bečkereku prodaću 21. Februara 1928. god. u 3 sata po podne na teret Josifa Sellmann pančevačkog trgovca kao oklevalog kupca putem javne dražbe dva vagona to jest 200 mc. rezanaca od šećerne repe.

Dražba održaće se u Velikom Bečkereku na licu mesta u fabrici šećera a. d.

Kupac dužan je kupovnu cenu odmah u gotovom položiti a robu preuzeti ab vagon Veliki Bečkerek Fabrika.

Veliki Bečkerek, dne 11. februara 1928. godine.

Dr. Jovan Miljković kr. javni beležnik.

1388

Hirdetmény

Idb. Filip Mihály, ifj. Filip Mihály és Filip Antal Prigl. Sv. Iváni vagyonbukottak br. St. 1616/1926. szám alatt elrendelt csőd ügyében, a csődválasztmány 1928. évi február hó 2-ikán kelt végzése alapján köz- zéteszem, hogy mint a fenti csődtömeg gondnoka ár- ajánlat benyújtása utján el fogom árvereztetni a csődtömeghez tartozó tárgyakat és pedig: gőzgépet, krepel gépeket, selfaktorokat, cérnagépeket, kötő- gépeket és sok más fonógyári felszereléseket és gé- peket, melyek a csődtömeg leltárában 1—40, 43—52, 57, 59—62, 97—155, 158—159, 163—172, 174—176, 178 —183, 185—192, 194—250, 252—253, 255—279, 347— 376. tételek alatt vannak felvéve.

Az érdekeltek a leltárt dr. Telegdi Sándor csőd- tömeggondnok ügyvédjé irodájában Apatinban, meg- tekinthetik, míg az árut 1928. évi február hó 19-ikén a helyszínen. Priglevica Szveti Ivánban.

Az írásbeli ajánlatok, úgy az egyes tételekre, mint az egésze vagy többre, a csődtömeggondnok- nál 1928. évi február hó 26-ikán déli 12 óráig beadandók, egyben az ajánlattevő köteles ugyanott a csőd- tömegleltár becslése szerint 10%-ot bánatpénz fejé- ben letenni és ugyanazon napon a szóbeli árverés dr. Réesei János ügyvédnél, Apatinban, mint a csőd- tömegbizottság elnökénél lesz délután 3 órakor. Az ajánlatok felett a csődtömegbizottság dönt, amely fenntartja magának azt a jogot, hogy nem kell elfo- gadnia a legnagyobb ajánlatot sem. A bánatpénz an- nak az ajánlattevőnek vételárába be lesz számítva, akinek ajánlata el lett fogadva, míg a többinek visz- sza lesz adva.

A csődtömegbizottság, illetve a csődtömeggond- nok nem vállal felelősséget a mennyiségért sem az eladott áruk minőségéért.

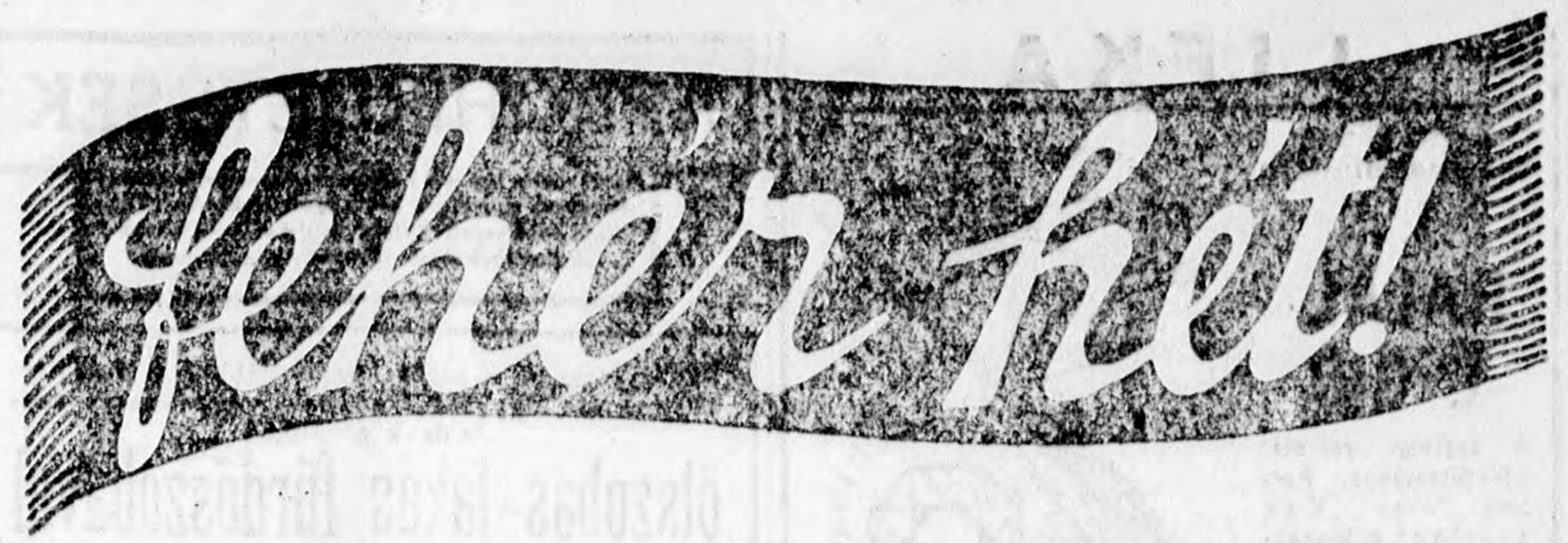
A vevő köteles az árveréstől számított 8 napon belül a bánatpénzt a vételárig kiegészíteni és a vett tárgyakat ugyancsak ezen idő alatt átvenni és elvin- ni, az egész vételár kifizetése után. Ha a vevő a vé- telárat nem fizetné ki 8 napon belül, akkor elveszti a bánatpénzét és ezek a tárgyak másoknak lesznek eladva.

Apatin, 1928. évi február 2-ikán.

Dr. Telegdi Sándor,

mint a vagyonbukott Filip Mihály idb. Filip Mihály ifj. és Filip Antal csőd- tömegének gondnoka.

1386

Nagy mennyiségű vászonáru készletemet az alább feltüntetett igen olcsó árak mellett ajánlom a t. vásárló közönségnek:

	Din. mtré		Din. mtré
74 cm széles „Olcsóság vászon“ eddigi 9'50 din. helyett	8'50	90 cm széles Damasztgrádli ágy- nemüre	30'—
80 „ „ „Leány vászon“ fehér- nemüre	12'—	90 „ „ Rumburgi cérnavászon	54'—
80 „ „ Bőrvászon alsónemüre	14'—	180 „ „ Rumburgi cérnavászon paplanhuzatra	105'—
80 „ „ „Menyasszony vászon“ ágynemüre	15'—	80 „ „ Schweizi Nansooeszintartó fehérnemű battist	24'—
80 „ „ „A mi vásznak“ egyik legjobb minőségű	20'—	Len törülköző darabja	20'—
82 „ „ Köpergrádli alsónemüre	20'—	Frotir „ „	40'—
148 „ „ Alsó lep. dővászón	27'—	6 személyes kávék készlet	95'—
84 „ „ Schroll A. B. siffon, a legelismertebb minőség	24'—	Desszert szalvéta	4'—
80 „ „ Damasztgrádli ágy- nemüre	24'—	Zsebkendő	2'50

Ezenkívül nagy választék a legfinomabb minőségű pamut és lenbattisztokban, zefírek, zsebkendők, asztalneműek, gyapjutaka- rók, paplansejlymek és az összes menyasszonyi kelengye-cikkekben

Vidékre mintákat küldök

10.000 dinár jutalmat

fizetek annak, aki az iro- dámban február 1.-ről 2.-ra virradó éjjel elkö- vetett betörés tettesének nyomára vezet és a be- törés alkalmával elrabolt összeg, vagy annak egy részének felkutatásában segítséget nyújt.

1337

WESSEL IMRE
VRŠAC, Gavrila Principa ulica 38

Ujrendszerű butorhitel!

Kamatmentesen, készpénzarákon Havi 150.— D. részlettől kezdve Kérjen képes ismertetést SZENTI és VRÁG műbutorgyár SUŠOICA Sudarevičeva ul. 61—63. Telefon: 183

Hütünk és jeget gyártunk

az Audifren-Singrün-rendszerű szab.

rotációs (A—S) hűtőautomatával

GEJLÉRT IGNAC és TÁRSA R.-T.

Bu apast, VI., Podmaniczky u. 41. Telefon T. 212-91

977

Kerestetik

kifogástalan állapotban levő, üzembépes

15—20 HP. szivógázmotor.

Ajánlatok részletes leirással „Szivógázmotor“ jellegre a kiadóba kéretnek

Mondhatnak, irhatnak, amit akarnak: „ALEXA“-nyakkendők mégis a legjobbak. Korzón

LIFKA

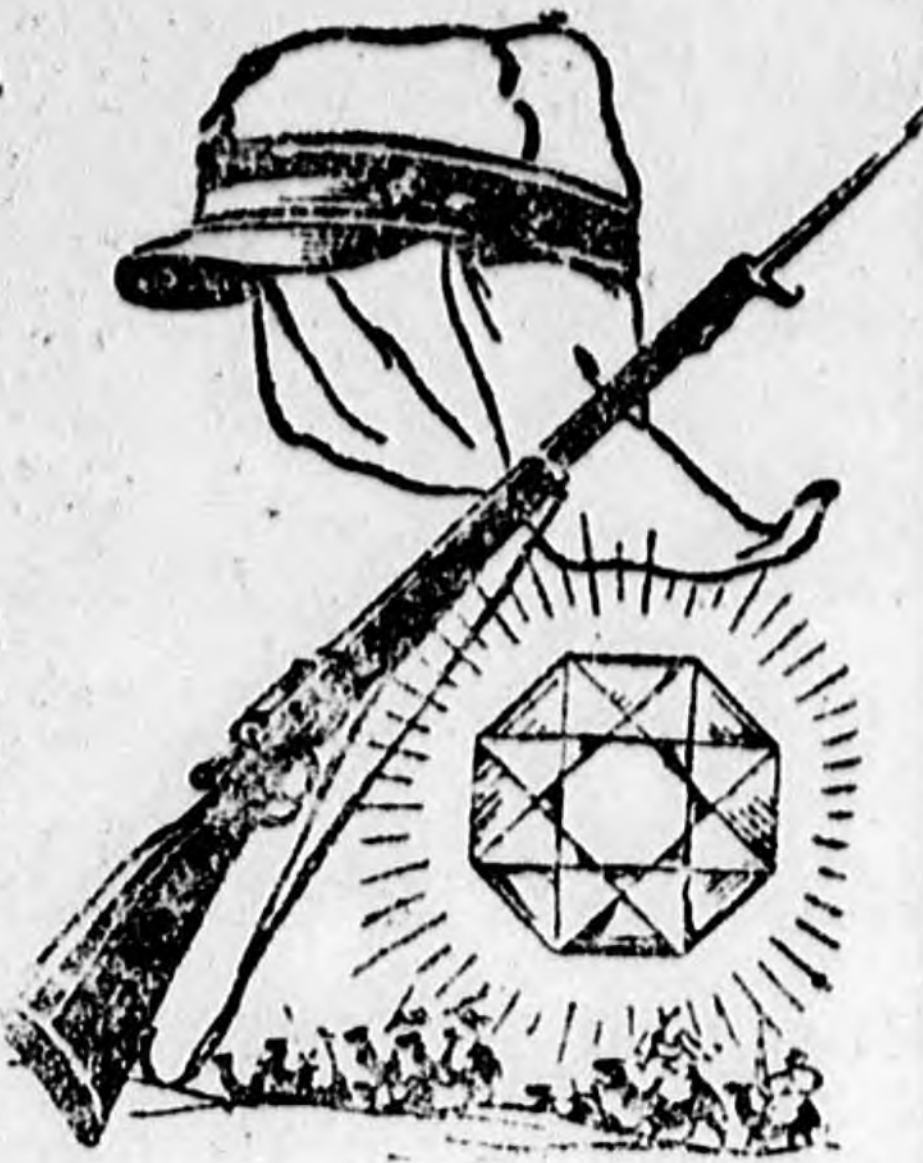
Egész héten, vasárnap utoljára
Mindkét rész egyszerre

**HALÁL-
LEGIO**

A testvéri szeretet hősköteménye. Porcival Wren „Kék csillag” c. idegenlégiós regénye után.
Főszereplő:

RONALD KOLMAN

Kibővített zenekarral

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy nap 1 dinár, vastagbetűs és ólmas betűkkel számolt. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívás után jelölés leveleket továbbítunk. Kérdésekben válasszunk megválaszolni.

Bácska-Topolán, a város központjában, a járásbíró-ság mellett, ügyvédi irodának vagy orvosi rendelőnek alkalmas

ötszobás lakás fürdőszobával

minden melékkel, helyiséggel és ártézi kúttal kiadó és azonnal átvethető. Érdelklődni lehet Ács Ferencnél Topolán, vagy Szentes Kálmánnál Suboticán

VÁROSI MOZI

Hétfőtől-Szerdáig

BUSTER BROWN ÉS TIGI NYARALNAK

Eladó lányok

Nagyvárosi komédia. — Fő szerepők: Jenny Jugo, Charlotte Ander, VÉRE ÉS ERNŐ

Jön!

VIRRADAT

Jön!

A kinematográfia csodája!

LEVELEZÉS

Zagreb. Grafológus, hipnotista. Nem zavar és ha kellemes, úgy 15-én, tehát egy nappal előbb, mint legutóbb 26-kor tisztelgek. 1574

HÁZASSÁG

És szép vagyonnal rendelkező, vidéki bank igazgatója és főrejtője vagyok, életkorom 36 év. Képzett, keresztény, unióember, vagyok, nem vagyon, hanem szerető feleséget keresek, főúri kényelemmel berendezett háromszobás lakásom van, miért butorra sincs szükségem. Jó családból való hölgyek teljes című leveleit „Szerelemvágó” jellegre a kiadóba kérem. Címtelen és jellegű levelek a papirkosárba. 981

Nemzetközi házasságközvetítő iroda minden megbízásnak pontosan eleget tesz. „Amor” házasságközvetítő iroda Temesvár, Románia, Kossuth Lajos uca 21. 11993

FOGLALKOZÁS

Ügyes irodista és levelezőt hibanélküli magyar és szerb-horvát levelezésre keres Zagreb mellett kis községbe irodai. Sajátkezűleg írt ajánlatok, lehetőleg német nyelven is, a fizetési igények megjelölésével, fényképpel, bizonyítványmásolatokkal Eugen V. Feller Zagreb, Jurjevska 21/A címre ajánlva küldendők. 1412

Pálkadépbába jectést kaucióval keresek. Strohména Pašičeva 9. 1411

Perfekt szerb, német, magyar gép- és gyorsírónő, ki a könyveléshez is ért, március 1-én Noviszadon állást változtatna. Megkeresések „Perfekt” jellegre a novisadi kiadóhivatalba. 1401

Ügyes diszítőket keresek. Pogány kalapszalón, Subotica. 1274

Ügyes kereskedőseged állást keres a rőfos- és divatruha szakmában. Beszél szerbül és magyarul. Szíves megkereséseket „Szorgalmas” jellegre dr. Szántó, Sombor, Apatinska ul. 46. 1340

Ápolónő beteg mellé ajánlkozok. Subotica, VI., Kvaternikova 19. 1341

Gabonáshivatalnok, fiatalember, többéves könyvelő-levelezői gyakorlattal bármely szakmában elhelyezkedne. Szerb-német-magyar gyors- és gépírő. Szíves megkereséseket „Szorgalom” jellegre a kiadóba kér. 1325

Gépészkövácst keresek április 1-i belépésre, traktorhoz értők előnyben. Ajánlatok Draxler gazdaság, Vel. Kikinda intézendők. 1361

Sűrű péksegéd munkát kaphat azonnali belépésre. Djuro Pécsi, Ridjica. 1357

Belegápolónő több évi gyakorlattal állást keres kórházban, privát házhöz is elmegy. — Cím Molnár könyvkereskedésben Senta. 1354

Házmasternek gyermektelen házaspárt felveszek. Cím a kiadóban. 1258

Hivatalnok fiatalember, wieni exportakadémiai végzettséggel, többévi könyvelő-levelezői gyakorlattal, szerb-német-magyar nyelvtudással bankban, vagy taksarokpénztárban állást keres. Nb. ajánlatokat „Ambició” jellegre a kiadóhivatalba kér. 1328

Gazdasági intéző, aki többéves gyakorlattal és megfelelő bizonyítványokkal rendelkezik, a gazdaság, sertésüzemelés és tejgazdaság minden ágában járatos, 400 holdas gazdaságba Zagreb mellett kerestetik. Részletes ajánlatok bizonyítványmásolatokkal, feltétlenül fényképpel és a fizetési igények megjelölésével a következő címre intézendők: S. Gurjević, Zagreb, Hatzova 22/11. 1221

VÉTEL-ELADÁS

Egy drb 3 számú Wertheim-kassa, 1 drb oszlopos fűzőgép, emelőasztal súlya 250 kg. erőhajtásos nagy mákdaráló utányos áron eladó. Subotica, Zagrebácska ul. 17. 1406

Dupla hengerszékét sima örlőshez megvételre keres Stefanović malom, Hanača (Banat). 1393

Bortermelőki Királyhalmi és supljaki borokat állandóan keresek megvételre. — Schwarz borkereskedő, Senta ut 17. 1404

Mejsai szőlőben 1. szám alatt levő három és fél léc szőlő házzal eladó. — Cím a kiadóban. 1381

Ház a főposta közvetlen közelében szabadkézből eladó. V., Varoska ul. 18. 1408

Gyógyszertárt, jó forgalmú, a Vojvodina forgalmasabb helyén keresek megvételre. Leveleket kérem „Ügynökök kizárva” jellegre a kiadóba. 1387

Szűgyártók, nyergesek részére katonai nyeregállványok, kész nyergek kaphatók Andraši i Drug borkereskedés, Subotica, Pimkovic-ház. 1349

VILLAMOS MOTOROK, TRANSFORMÁTOROK ES KÉSZÜLEKEK minden célra és bármely nagyságban. Városi és teljes ipartelep berendezések. Az összes használatos szerelési anyagok

VILLAMOS MOTOROK, TRANSFORMÁTOROK ES KÉSZÜLEKEK minden célra és bármely nagyságban. Városi és teljes ipartelep berendezések. Az összes használatos szerelési anyagok

1264

Csoda gyümölcstermése lesz, Ha „MENDA” carbolineummal permetez!

A „MENDA” permeté biztosan elpusztítja a gyümölcsfák veszedelmes apró és nagy pajzstetveit, nemkülönben a fák törzsén és ágain telelő rovarkárveteket (pókhalós moly, levélsodrópillék és barkók, mlyabok, teli araszoló, levéltetvek, stb. petéit).

Kapható használati utasítással

Körösi Géza cégnél, Szubotica Gyümölcspiac

68

IRODISTAN

perfekt szerb nyelvtudással felvétetik

N metül vagy magyarul beszélők előnyben. Írásbeli ajánlatok „Irodistan” jellegre SCHMOLKA hirdetőirodába NOV S AD küldendők 1388

Eladó jókárban levő fűszeres vasúletberendezés utányos áron. Pingert Mihály, Prizl. Sv. Ivan. 1400

Olcso tűzifa. 100 kg. vegyes hasáb gömbfa 25 dinár. 100 kg. fűrészelve 27 din. 100 kg. aprítva 30 din. Kapható Herczog László Palicsi és Somborski put fatelepen. Telefon 197—803 1312

Rövidáru üzletberendezés eladó és azonnal átvethető. IV. krug Kralja Milodanovic ulica 18. 1248

Eladó 1 drb 6 HP állóbenzinmotor. 1 drb körszítával ellátott köves tengeri daráló és egy drb géppel hajtható szecskavágó. Hozzávaló szíjak és transzmissziók. — Üzemben megtekinthető. — Özv. Krausné, Bogojevo. 1343

Magyi képviseletet és utazókat

az SHS. Álam minden városában és községében. Állami étkezési építkezési magas jutalokkal felvessz

REP. GR. BANKA
NOVI-VRBAS
Kralja Petra ulica 55/1

Tejcsarnok Delbanatban betezség miatt azonnal olcsón eladó. Dorozsak, Zemenovei. 1363

Vándorozói, saját villanyfejlesztőjével (Pathé Cocq) filmekkel együtt olcsón eladó. Megtekinthető Teltseh Gáspárnál Szomborban. 1314

Gyári áron alul vásárol. ha ruháját Földes Samu tuhaáruházában. Gyümölcs piac vásárolja Férfi öltöny 500. Raglan 700. borkabát 850. gummiköpeny 225. gyermekruhák 225. fiu vagy leányköpeny 350. Női divatkabát 575 dinár. Vidékre utánvétellel. meg nem felelés esetén kicserélem. vagy a pénzt visszaadom. Tesék meggyőződni, ügyvelten a cégrel! 8424

Eladó ház nagy udvarral és kitünő karban levő mellék-helyiségekkel. Cím Oslobodjenja ul. 61. 1368

Fordautó felteher, csukott karosszériával, kifogástalan állapotban olcsón eladó. Cím a novisadi kiadóban. 1106

Éjjeli ázlet, jóforgalmu, eladó. Csak személyesen tárgyalok. Kis István, Nova Kanjiza. 1164

Wertheim-kassza, használt, jó állapotban, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1254

Megvételre keresek fiatal, jókárban levő 8 HP magánjáró gőzlokomobilt. Ajánlatokat kor és ár megjelöléssel kérek Ujfalvi László Banatski Gaj (Kovin mellett). 1324

Nagyobb tüzbiztos páncéliratszekrény, használt, de jó állapotban levő, megvételre kerestetik. Ajánlatok Schmolka hirdetőiroda Novisad kéretnek 105 sz. alatt. 1261

KÜLÖNFÉLE

Kétszobás, előszobás lakást, mellék-helyiségekkel keresek május 1-re. — „Csendes lakó” jellegre címeiket kérek a kiadóba. 1395

Vajdasági fényképezéki Március elején magyar nyelvű képes hetilap indul a Vajdaságban, amelynek szüksége van friss események jó fényképeire. Ajánlatokat Képes Vasárnap, Subotica, Senoe ul. 12. kerünk. 1405

Kitünő házikoszt kapható, kihordásra is. Senoe ul. 21 1246

Különbejárato butorozott szoba kiadó. Sudareviceva ul. 63. 1384

Börbeadó szálloda, mézár-szek, kino, fűszerüzletnek való helyiség 5 év tartamára Sl. Orahovicán, Szlavónia egyik legforgalmasabb és nyaralásra is alkalmas helyiségében. Az üzlet több személynek is megélhetést nyújt és minden üzletág külön-külön is kiadó. Felvilágosítással szolgál Leo Maler, Sl. Orahovica. 1403

Piacteren, Debeljacsán két üzlethelyiség, bármily célra alkalmas, kiadó. Özevgy Jovér Józsefné. 1303

„Alexa” nyakkendőipar 10 dinárért fordítja ki régi nyakkendőit. Korzó. 1249

Engelbrecht Gyula és Király Etel női szabók műterme. Subotica, Skopljanska 7. Halasi uton első ucca balra. 1344

Beltéren 4 szobás modern lakás fürdőszobával május 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 1233

„VOLAN” cég CITROEN

képviselet. Tel. 22-97.

Protic garage udvarban

NOVISZAD

Kralja Aleksandra ul. 7

APOLLO, NOVISZAD

Február 13-tól 14-ig

A VELENCEI VÉNUSZ

Egy érdekes velencei kaland 7 felvonásban

Főszereplők: COSTANCE TALMADGE ANTONIO MORENO

Február 15-től kezdve

DON JUAN

JOHN BARRYMORE

Juniper zöld sóborszesz boróka kivonattal, hatásra nézve felér bármely más sóborszesz három üvegejének hatásával. Kapható gyógyszerárakban, fűszerüzletekben. Postai szétküldés. Blum gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. 360

16 hold Magyarországon levő szántóföldemet elcserélném Kraljevbrgen, vagy Ludason levő szőlőbirtokért. Cím a kiadóban. 851

A dél- és északamerikai államok jegyzékét (beleértve Kanadát is) valamint tájékoztatót arra nézve, hogy miként lehet azokba az államokba utazni, küld a Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9. A könyvnek ára 35 dinár a mely előre fizetendő; lehet beküldeni posta- vagy okmánybélyegeken is. — Kérjük a megrendelésnél sietni, mivel csak korlátozott számban nyomtattuk ki a könyvet. 5

Figyelem! Regruták! Nyugalmozott tiszt felvilágosítást ad mindazoknak, kik helyben vagy a környékben lettek besorozva, ugyszintén szülőknek, kiknek hozzatartozói már szolgálnak. szabadság, megrovidített szolgálati idő, áthelyezés felmentés stb. ügyekben amennyiben joguk van erre. Nemzetközi Iroda, Szubotica, Aleksandrova 9.

Ujoncok! Szakavatott egvének pontos felvilágosítást adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrovidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Szubotica Aleksandrova 9. 7623

Palicsi uti sarokházamban üzlethelyiség, amely vegyeskereskedésnek, esetleg más célra is alkalmas, május 1-re kiadó Herczog László fakeskedő, Subotica. 1365